БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 99 (18.277). • Чоршанба, 1982 йил 28 апрель • Баҳоси 3 тийин.

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР

САЙЛОВ ОЛДИДАН

Республикада маҳаллий Советлар депутатлигига номзодлар кўрсатиш юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда ўтмоқда.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси Гулдона Юнусова, Калинин районидаги «Иваново» совхозининг сут соғувчиси Зинаида Исаевна Ҳакимова, Тўйтепадаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» металл конструкциялар заводи пайвандчилар бригадасининг бошлиғи Василий Ким Тошкент область Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этилдилар.

«Джаркурганнефть» нефтьгаз қазиб чиқариш бошқармасининг электр монтери Елена Александровна Шойлова, Гагарин районидаги «Навбаҳор» совхозининг бригадири Шарофат Қораева, Денов шаҳридаги 3-ўрта мактаб ўқитувчиси Орзигул Рамазоновна Эшмирзаева халқ депутатлари Сурхондарё область Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилдилар.

Республика рус тили ва адабиёти институтининг ректори, профессор Галина Николаевна Шчеглова, Тошкент агрегат заводининг контролери Алла Николаевна Прохорова, 228-мактаб ўқитувчиси Тамара Григорьевна Ефимова Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этилдилар.

Сайловолди йиғилишларининг қатнашчилари Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини астойдил маъқуллаб, зарбдор меҳнат билан давлатимиз қудратини мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини айтмоқдалар.

(ЎзТАГ).

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи сессияси. Суратда: сессия президиуми.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини якунлаш тартиби тўғрисида ва шу мусобақа ғолибларини рағбатлантириш тадбирлари ҳақида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда уқтириб ўтиладики, Москва, Ленинград, иттифоқдош республикалар илғор коллективларининг ташаббусига биноан корхоналар, бирлашмалар, колхозлар, ташкилотлар ва муассасаларда ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, 1982 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумида ва СССР касаба союзларининг XVII съездида ўртага қўйган қоидаларини зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати билан амалга оширмоқдалар. Мусобақадошларнинг куч-ғайратлари ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, хом ашё, материал, электр энергия, ёқилғи, молиявий ва меҳнат ресурсларини камроқ сарфлаб, юқорироқ пировард натижаларга эришишга қаратилган. Социалистик мусобақа давомида мамлакатимиздаги барча миллат ва элатлар ўртасидаги бузилмас дўстлик, ҳамкорлик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам мустаҳкамланмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини 1982 йил 10 ойида иқтисодий ва социал ривожланиш планининг бажарилиши натижаларига қараб, 1982 йилги топшириқлар ҳамда коллективлар қабул этган муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларнинг кутилаётган бажарилишини ва беш йиллик бошланганидан бери қилинаётган ишларни ҳисобга олиб якунлашга қарор қилдилар. Шу мусобақада ғолиб чиққан коллективлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирланадилар, улар орасида муқобил планларни ва оширилган социалистик мажбуриятларни бажаришда энг юқори ва барқарор кўрсаткичларга эришган коллективлар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади.

СССР министрликлари ва идораларига ҳамда касаба союзлари Марказий Комитетларига худди шу муддатларда ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш борасида ўтказилган тармоқ мусобақаси якунлари юзасидан шу органлар таъсис этган кўчма Қизил байроқларни ҳамда пул мукофотларини беришга, бригадалар, участкалар, звенолар, фермалар, бўлимлар коллективларининг, шунингдек ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, мутахассислар ва хизматчиларнинг мусобақасини якунлашга, ғолибларни министрлик (идора) ва касаба союзлари Марказий Комитетларининг фахрий вимпеллари, дипломлари, шунингдек эсдалик совғалари ёки пул мукофотлари билан тақдирлашга рухсат этилди.

ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилган социалистик мусобақа якунларига кўра иш самарадорлиги ва сифатини оширишда юксак кўрсаткичларга эришган, топшириқларни ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, мутахассислар ва хизматчиларни «Ўн биринчи беш йиллик зарбдори» Бутуниттифоқ нишони билан мукофотлаш, уларга эсдалик совға ёки пул мукофоти топшириш ҳам мақсадга мувофиқ деб топилди.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Давлат хавфсизлиги комитети раиси Ю. В. Андроповнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда «Ленинизм — омма революцион ғайрати ва ижодкорлигининг битмас-туганмас манбаи» мавзуида қилган докладини алоҳида китобча қилиб ўзбек тилида босмадан чиқарди. Китобча кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

27 апрель куни ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи сессияси очилди.

Эрталаб соат 10 да Олий Советнинг эрталабки мажлиси бошланди.

Ҳукумат ложаларида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов,** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари **Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов** ўртоқлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг ва республика ҳукуматининг аъзолари ўтиришибди. Сессия ишида КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири ўртоқ **В. И. Смирнов,** СССР Олий Совети Президиуми бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ **В. В. Юнеавичус** қатнашмоқдалар.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат ўртоқ **А. А. Хўжаев** очди.

Раис столи ёнида Олий Совет Раисининг ўринбосарлари, депутатлар **Т. Охунова, С. К. Каньязов, М. М. Маткаримов, М. П. Павлов** ўртоқлар ўтиришибди.

Сессия қатнашчилари вафот этган депутатлар Р. Х. Алматова, Ҳ. Охунов хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Сессиянинг кун тартиби бир овоздан тасдиқланади:

1. КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республика аҳолиси турмуш маданиятини янада ошириш тўғрисида.
2. Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг иши ҳақида.
3. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

«КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республика аҳолиси турмуш маданиятини янада ошириш тўғрисида» Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат ўртоқ **Н. Ж. Худойбердиев** доклад қилди.

Кун тартибининг биринчи масаласи юзасидан бошланган музокараларда депутатлардан **К. Рзаев** (484-Манғит сайлов округи), **В. А. Антонов** (101-Қибрай сайлов округи), **Ж. Ҳасанов** (158-Булоқбоши сайлов округи), **А. Тиловов** (210-Қуйтош сайлов округи), **С. К. Раҳимов** (184-Районобод сайлов округи), **В. П. Кузьмин** (471-Хазорасп сайлов округи), **Л. П. Трушина** (35-Олмазор сайлов округи), **З. Раҳимбобоева** (110-Келес сайлов округи), **Б. Элбоев** (240-Паландара сайлов округи), **Қ. Жуманиёзов** (313-Кулчабий сайлов округи), **Ғ. Тожибоев** (262-Куйбишев сайлов округи), **А. П. Володарский** (197-Ромитан сайлов округи), **Б. Омонов** (381-Узун сайлов округи), **М. К. Каримов** (392-Ленинград сайлов округи) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

* * *

Соат 15 да Олий Советнинг кечки мажлиси бошланди.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан қилинган докладнинг муҳокамаси давом эттирилди. Муҳокамада депутат ўртоқ **К. Й. Охунбобоев** (421-Охунбобоев сайлов округи), Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри ўртоқ **А. М. Худойберганов,** депутатлардан ўртоқ **А. Юсупов** (472-Хонқа сайлов округи), ўртоқ **А. Абдуллаев** (181-Харгуш сайлов округи) қатнашдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республика аҳолиси турмуш маданиятини янада ошириш тўғрисида»ги қарори бир овоздан қабул қилинди.

«Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг иши тўғрисида» комиссия раиси депутат ўртоқ **И. Г. Анисимкин** доклад қилди.

Олий Совет «Саноат доимий комиссиясининг иши тўғрисида» бир овоздан қарор қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат ўртоқ **Г. Қ. Ҳайдарова** «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида» доклад қилди.

Олий Совет ўз муҳокамасига тақдим этилган фармонларни бир овоздан тасдиқлади, тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети доимий комиссияларининг составига ўзгартишлар киритилди. Депутат Г. Г. Исаев Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министри этиб тайинланганлиги муносабати билан у Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджет комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод қилинди. Депутат М. Эгамбердиев Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти Давлат комитетининг раиси этиб тайинланганлиги муносабати билан у сув хўжалиги комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод қилинди.

Олий Совет сессияси номига планлар ва мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақадаги муваффақиятлар ҳақида меҳнат коллективларидан жуда кўп мактублар ва телеграммалар олинди.

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ЯНГИ ОБЛАСТНИНГ КАТТА ВАЗИФАЛАРИ

НАВОИЙ. 27 апрель. (ЎзТАГ). Бу ерда Навоий области партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистонда бўлган вақтида берган кўрсатмалари асосида партия ташкилотининг экономика ҳамда маданиятни юксалтириш ва ривожлантириш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Содиқ ленинчи, замонамизнинг таниқли давлат ва сиёсат арбоби, тинчлик учун толмас курашчи Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Кечагина Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Пленумида, деди у, республика партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш вақтида ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган суҳбат чоғида сўзлаган нутқларида баён этган кўрсатмаларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди. СССР халқларининг ягона қардошлик оиласида республика меҳнаткашлари эришган муваффақиятларга, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг самарали фаолиятига берилган юксак баҳо дилларимизни хушнуд этди.

Леонид Ильич республика олдига кенг кўламдаги вазифаларни қўйди, социал-иқтисодий ривожланишнинг актуал проблемаларини очиб берди, халқ хўжалигининг барча тармоқларида резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш зарур эканлигини кўрсатди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг тавсияларини жонговар ҳаракат программаси деб қабул қилдик.

Леонид Ильич олдимизга қўйган вазифалар жуда катта ва кўп қиррали вазифалардир. Яқиндагина ташкил этилган Навоий областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари бу вазифаларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишлари керак. Бу эса республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада оқилона ривожлантириш, резервлардан самарали фойдаланиш ва аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш имконини беради.

Биз учун ҳаётий муҳим масалаларни ижобий ҳал этган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига, шахсан азиз Леонид Ильич Брежневга шу минбардан туриб самимий миннатдорчилигимизни изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Навоий области саноат, айниқса, кончилик ва химия саноатининг ўсиш суръатлари жиҳатидан, капитал қурилиш кўлами ва сифати жиҳатидан, пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантириш даражаси, аҳолининг турмуш маданияти жиҳатидан илғорлар қаторида бўлиш учун барча зарур имкониятларга эга. Леонид Ильич Брежнев партиянинг XXVI съездида Навоий шаҳрини ҳақли равишда мамлакатимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бири деб атади. Шаҳар қурилиши санъатини, архитектура ечимларининг комплекслилигини, ўзаро уйғунлигини ва мақсадга мувофиқлигини ўрганиш учун мамлакатнинг ҳамма томонларидан бу ерга кишилар келишаётгани бежиз эмас.

Ер ости бойликларини қазиб олишда бир неча бор рекорд қўйган Зарафшон, Учқудуқ меҳнаткашлари шон-шуҳрат ва ажойиб обрў-эътибор қозондилар.

Навоий области қишлоқ хўжалигини интенсивлаш учун жуда катта имкониятларга эгадир. Озиқ-овқат программасини амалга оширишга иложи борича кўпроқ ҳисса қўшиш учун ҳозир энг муҳими — пахтачиликни, чорвачиликни янада ҳар томонлама юксалтиришни таъминлаш, дон, сабзавот ва мева ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш керак.

Ш. Р. Рашидов область меҳнаткашлари бу йил ва 1990 йилгача даврда ҳал этишлари зарур бўлган вазифаларга батафсил тўхталиб ўтди. Биринчи навбатда саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришга янги омил бағишлаш керак. Область индустрияси база тармоқлари орасида химия саноати жуда катта салмоқни эгаллаб турибди. Бу ерда минерал ўғит, олтингугурт кислотаси, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, синтетик маҳсулотлар ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга куч-ғайратни сафарбар этиш зарур. Бунинг учун резервлар мавжуд ва бу резервлар анчагинадир.

Капитал қурилиш экономиканинг энг муҳим бўғинларидан биридир. Бу йил область қурувчилари 260 миллион сўмликдан зиёд капитал маблағларни ўзлаштиришлари, 180 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари керак. Умумий майдони салкам 100 минг квадрат метр бўлган уй-жой, 2 минг ўринли мактаблар, кўпгина мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар, савдо ва маиший хизмат объектлари қурилади.

Навоий ғалла маҳсулотлари комбинатида жуда катта тегирмонни, Қизилтепа наслчилик репродукторини, бошқа бир қанча чорвачилик ва паррандачилик комплексларини фойдаланишга топшириш зарур.

Навоий электрохимия заводи қувватларини ошириш, Навоий цемент заводининг иккинчи навбатини қуриш соҳасидаги ишлар давом эттирилади. Шу беш йилликда тикувчилик-трикотаж фабрикаларини қуриш, Қизилтепа пахта заводини фойдаланишга топшириш, омихта ем ишлаб чиқарадиган завод қурилишини бошлаб юбориш планлаштирилган. Навоий паррандачилик фабрикасини қуриш ниҳоясига етай деб қолди.

Қишлоқ хўжалигида жуда катта тадбирларни амалга ошириш лозим. Навоий областининг пахтакорлари бу йил камида 240 минг тонна, беш йиллик давомида эса бир миллион тоннадан ортиқ пахта етиштиришлари зарур. Донли экинларни парвариш қилиш агротехникасини қатъият билан такомиллаштириш, деҳқончилик маданиятини ошириш керак.

Маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш дон етиштиришни кўпайтиришнинг асосий резервидир. Бу соҳада фойдаланилмаган имкониятлар анчагина. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика ёш маккажўхорикорларига йўллаган табрикномасида баён этилган кўрсатмалари асосида маккажўхори етиштиришнинг илғор индустриал технологиясини кенг жорий этиш зарур. Сабзавот ва полиз экинлари, боғ ва токзорлар майдонларини кенгайтириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, тармоқни ихтисослаш ва концентрациялаш, ихтисослаштирилган совхозлар, бўлимлар, участкалар ташкил этиш соҳасидаги ишларни кучайтириш керак бўлади.

Навоий области чорвачиликни ва аввало, қўйчиликни ривожлантириш учун катта имкониятларга эга. Шу беш йилликнинг ўзидагина гўшт ва тухум етиштиришни икки баравар кўпайтириш, сут етиштиришни 1.8 баравар ошириш лозим. Яйловлардан омилкорлик билан фойдаланиш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, ем-хашак етиштиришни индустриал асосга кўчириш зарур.

Ўзбекистонда амалга оширилган социалистик янгилик Навоий областида яққол ва ёрқин кўзга ташланмоқда. Леонид Ильич Брежнев бу ҳақда жозибадор ва образли қилиб гапирган эди. Бутун республикамиз каби Навоий области ҳам аҳолининг состави, ўз иқтисодий алоқаларининг хилма-хиллиги жиҳатидан интернационалдир. Навоийда ишлаб чиқарилаётган минерал ўғит, цемент, каторан, электр энергия, қимматбаҳо металлар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва бошқа хил маҳсулотлар мамлакат халқ хўжалигига жуда зарурдир. Саноат, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотларини областлар, республикалар миқёсида етказиб беришнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш навоийликларнинг ватанпарварлик, интернационал бурчидир.

Ш. Р. Рашидов Навоий область партия ташкилотига, барча коммунистларига қабул қилинган қарорлар бажарилиши учун юксак масъулият руҳида ташаббускорлик ва ғайрат-шижоат билан ишлашларини, область олдига, унинг ҳар бир меҳнат коллективи олдига қўйилган вазифаларнинг тўла ҳажмда амалга оширилишини таъминлайдиган актив ва фидокорона ишлашини, Леонид Ильич Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсияларини бажаришда, 1982 йил ва умуман беш йиллик планлари ва мажбуриятларини уддалашда ҳамиша олдинда бўлишларини тилади.

Йиғилишда сўзга чиққан ташкилот бюросининг раиси В. П. Есин, Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Н. В. Духанов, «Шофиркон» совхозининг бош чўпони Н. Бердиев, Хатирчи район партия комитетининг биринчи секретари Р. Махманов, Навоий кон-металлургия комбинатининг директори А. А. Петров, Томди район ижроия комитетининг раиси А. Елемесов, Қизилтепа районидаги «Бўстон» совхозининг механизатори Р. Валиева, «Навоиазот» бирлашмасининг аппаратчиси Л. М. Жолудева, Навоий районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадири О. Исломова, Навоий қурилиш бошқармасининг бригадири Г. Е. Подворчан мамлакат ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий аҳволини янада юксалтириш тўғрисидаги доимий ғамхўрликлари учун партияга, Совет ҳукуматига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар. Янги Навоий области ташкил этилганлиги Совет Ўзбекистони экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга муҳим ҳисса қўшиш имконини бериши алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Навоий области меҳнаткашлари, дейишди нотиқлар, партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлигига амалий ишлаш билан жавоб берадилар, барча резервларни ишга соладилар, ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистонда бўлган вақтида берган кўрсатмалари ва тавсияларини шараф билан бажариш ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тинмай меҳнат қиладилар.

Актив йиғилиши қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга қарсаклар остида табрикнома қабул қилдилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Л. Н. Мелкумов, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. Н. Смирнов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА РЕСПУБЛИКА АҲОЛИСИ ТУРМУШ МАДАНИЯТИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ доклади

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон ССР Олий Советининг ушбу сессияси КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги тантанали мажлисда сўзлаган ёрқин нутқларида баён этилган доно ғояларнинг руҳи билан ўтмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible]

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible]

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible]

[illegible] Пленуми. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов доклад қилди. [illegible]

[illegible]

Ўзбекистонда ўтган икки беш йилликда [illegible]

[illegible] шинам уй-жойлар билан алмаштириш тадбирлари жадаллик билан амалга оширилмоқда. 1971—1980 йилларда жами сахни 52 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жойлар қурилди. Ҳар йили 600 мингдан кўпроқ киши уй-жой шароитларини яхшилаб олмоқда. Шу йилларда 1,5 миллион ўқувчига мўлжалланган янги мактаблар, 447 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари, 43 минг ўринли касалхоналар фойдаланишга топширилди. Газлаштириш кенг кўлам касб этмоқда. [illegible] 82 проценти газдан фойдаланмоқда. Канализация, марказлаштирилган иситиш, [illegible] таъминлаш [illegible] хизмат турларида [illegible] ўзгаришлар содир бўлди.

Самарқанд, Андижон, Фарғона, Наманган ва Олмалиқда троллейбус маршрутлари очилди. Тошкент метрополитени республиканинг фахри бўлиб қолди.

Халқнинг маънавий турмушида, фан ва маданиятни ривожлантиришда улуғвор ўзгаришлар юз берди.

Телевидение ва радио [illegible] қудратли [illegible] клублар, кутубхоналар, [illegible] ва маданият [illegible] кино-театрларнинг кенг [illegible] келтирилди.

Халқнинг турмуш даражаси ва маданий савиясини [illegible] эришилган муваффақиятлар социалистик [illegible] муттасил ва [illegible] ривожлантиришга [illegible]. Саноат, қишлоқ хўжалиги ва унинг етакчи тармоғи — пахтачилик [illegible] юксалишида [illegible] капитал қурилиш [illegible] олиб бо[illegible]. Ўзбекистон ССР [illegible] социал-иқтисодий [illegible] муваффақиятли [illegible] мамлакат [illegible] Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида [illegible] Марказий [illegible] СССР Министрлар [illegible] ВЦСПС ва [illegible] Марказий Комитетининг [illegible] Қизил байроғи [illegible] сурункасига [illegible]

[illegible] янги беш [illegible] биринчи йили [illegible] бажарди. [illegible] қишлоқ хўжалиги [illegible] суръатларини [illegible] кучайтиришни, [illegible] ўзлаштиришни [illegible] эттирмоқда. [illegible] уч ойи натижалари [illegible] хўжалигининг [illegible] тобора [illegible] учун [illegible] ратилганлигини [illegible]

[illegible] СССРнинг барқ[illegible] ланаётганлиги [illegible] улуғвор[illegible] халқини юк[illegible] сари комил [illegible] бораётган [illegible] партия [illegible] миллий сиё[illegible] мамлакат [illegible] қардошлиги [illegible] ҳаётий [illegible] этмоқда. «Со[illegible] доимо СССР[illegible] қардош СССР [illegible] ёнма-ён, [illegible] борганлиги [illegible] ўтмишдаги [illegible] қадар тез [illegible] ҳар томонлама [illegible] гуллаб-яшнаб [illegible] Шарқ [illegible] давлатлардан [illegible] муваффақ[illegible] — деди Леонид Ильич Брежнев.

[illegible] барча [illegible] унинг партия [illegible] бораётган [illegible] ва идеология [illegible] Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети [illegible] раҳнамолик [illegible]

[illegible] партия ташкилотлари [illegible] ривожлантириш [illegible] вазифаларни [illegible] ҳал этадилар [illegible] социалистик [illegible] тобора қайта [illegible] меҳнаткашларни [illegible] руҳда тарбиялаш [illegible] шарти [illegible] маданиятини [illegible] даражага [illegible] бермоқда.

[illegible] Ўзбекистон [illegible] Марказий Комитетида кўриб чиқилди [illegible] Тошкентда махсус [illegible] Бутуниттифоқ [illegible] конференция [illegible] қилинди.

[illegible] Компартияси [illegible] Комитети ҳузурида [illegible] аҳоли турмуш [illegible] ошириш [illegible] республикани катта [illegible] олиб бор[illegible] Ш. Р. Рашидов [illegible] қилаётган бу [illegible] республикани [illegible] ривожлантириш программа[illegible] амалга оши[illegible] бераётган қим[illegible] ташаббус [illegible] майдонга чиқ[illegible] мувофиқ[illegible] йўллаб [illegible] айланди.

Барча область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида ҳам худди шундай аҳоли турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи кенгашлар ташкил этилган. Барча колхоз ва совхозларда раислар ва директорларнинг турмуш масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари лавозими жорий этилган.

Аҳоли турмуш маданиятини ошириш ва уни яхшилаш масалалари республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советида, министрликлар, идораларда, маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол органларида мунтазам суратда кўриб чиқилмоқда. Бу масалалар кўпинча Ўзбекистон ССР Олий Советининг ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг сессияларида, уларнинг доимий комиссияларида муҳокама қилинмоқда.

Турмуш маданияти соҳасидаги вазифалар ғоят катта бўлиб, бу вазифалар иқтисодий қурилиш кўламини, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланиш, мавжуд корхоналарни кенгайтириш ва реконструкциялашни, янги районлар ва қўриқ ерларни кенг ўзлаштиришни, юз минглаб кишиларни қўшимча равишда ишлаб чиқаришга жалб этишни ҳисобга олган ҳолда бундан кейин ҳам янада кўпроқ ортиб бориши шубҳасиздир. Ўн биринчи беш йилликда саноат маҳсулоти умумий ҳажмини 30 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ўртача йиллик ҳажмини эса 17 процент ошириш кўзда тутилмоқда. Барча манбалар ҳисобидан капитал маблағлар 18 процент кўпаяди. Қарши ва Жиззах чўлларида, Амударёнинг қуйи этакларида ва бошқа зоналарда 500 минг гектар ер ўзлаштирилиши керак.

Турмуш маданияти — аҳолига хизмат кўрсатишнинг деярли ҳамма соҳаларини камраб оладиган проблемаларнинг кенг комплексидир. Бунда икир-чикирлар ҳам, иккинчи даражали ишлар ҳам йўқ, уларнинг ҳар бири бир хил даражада муҳим аҳамиятга эгадир. Гап, биринчидан, ишчи ва хизматчиларнинг ҳаммасига уларнинг иш жойларида юқори унумли меҳнат учун энг қулай маданий-маиший шароитларни вужудга келтириш, иккинчидан эса истиқомат жойларида хизмат кўрсатишни яхшилаш, бунда республика аҳолисининг сони тез ва барқарор суръатда ўсиб бораётганлиги каби муҳим омилни ҳисобга олиш тўғрисида бормоқда. Республикамизда ҳар йили ўрта ҳисобда 560 минг бола туғилмоқда. 1924 йилга нисбатан республика аҳолиси тўрт баравар кўпайиб, ҳозирги пайтда салкам 17 миллион кишига етай деб қолди. Шу вақт мобайнида республикамизда 97 та янги шаҳар пайдо бўлди, уларнинг кўплари йирик индустриал ва маданий марказларга айланди.

Ҳозир республикада янги — Навоий области ташкил этилди, унинг олдида ғоят қимматли хом ашё ресурсларига бой бўлган зонада ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг кенг истиқболлари очилган.

Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларидаги комплекс тадбирларни амалга ошириш учун республика қудратли моддий-техника базасига эга. Ана шу мақсадлар учун талайгина капитал маблағлар ажратилмоқда. Мавжуд маблағлар ва имкониятлардан моҳирлик билан самарали фойдаланиш керак, холос.

Маълумки, бизнинг социал программамизда уй-жой қурилиши ғоят муҳим масаладир. Айтиб ўтганимиздек, бу соҳада кўпгина ишлар қилинган. Кейинги ўн йил мобайнида республика жами уй-жой фондининг 32 проценти, яъни 52 миллион квадрат метр уй-жой барпо этилди. Шу беш йилликда пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига 30,3 миллион квадрат метр умумий уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. 1982 йилда 6 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жойларни қуриб, фойдаланишга топшириш планлаштирилган.

Уй-жой қурилишининг белгиланган планларини муваффақиятли бажариш учун етарли имкониятлар мавжуд. Уйсозлик комбинатларининг ўзигина 3 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой қура оладиган бўлди. Йирик панелли уйсозликда сифат ўзгаришлари юз берди, квартираларнинг шинамлиги яхшиланмоқда, шундай квартиралар Тошкент, Самарқанд, Фарғонада кўплаб фойдаланишга топширилди. Тошкентда ҳажмли — блок уйсозлиги заводи қуриб битказилмоқда, бу завод уй-жой хоналарини шу ернинг ўзида йиғиш имконини беради.

Бироқ уй-жой қурилиши ҳажмларининг анча ошганлигига қарамай, аҳолини уй-жой билан таъминлаш проблемаси ҳамон ғоят муҳим проблема бўлиб қолмоқда. Демак, уй-жой проблемасини ҳал этиш устида бундан буён ҳам зўр бериб сабот билан ишлаш, умуман республикада барча министрликлар, идоралар, областлар, шаҳарлар, районлар ҳамда пул билан таъминлашнинг барча манбалари бўйича уй-жой қурилиши топшириқларини сўзсиз бажариш зарур.

Ҳолбуки, уй-жой тўғрисида ҳамма жойда ҳам чинакам ғамхўрлик қилиняпти, деб бўлмайди. Ўтган йили Қашқадарё область ижроия комитети, Пахта тозалаш ва Озиқ-овқат саноати министрликлари ҳамда бошқа бир қанча ташкилотлар уй-жойларни фойдаланишга топшириш планлари бажарилишини таъминламадилар, улар жами 37 минг квадрат метр турар жой сахнини кам қуриб бердилар.

Уйсозлик комбинатларининг қувватларидан янада тўлиқ фойдаланиш уй-жой қурилишини кенгайтиришнинг катта резервидир. Аммо бунинг учун ҳозирча ҳамма иш қилинаётгани йўқ. Ташкилий ва техникавий нуқсонлар сабабли Ангрен, Гулистон, Қарши, Нукус, Термиз, Жомбойдаги комбинатларнинг қувватларидан атиги 60—65 процент атрофида фойдаланилмоқда. Тошкентдаги 2 ва 4-комбинатларда ҳам аҳвол худди шундай. Умуман республикада уйсозлик комбинатлари йилига 400 минг квадрат метрга қадар уй-жойни кам қуриб бермоқда.

Қурилиш, Қишлоқ қурилиши, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», «Главташкентстрой», Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, бизнинг ҳаммамиз уйсозлик комбинатларининг ишини тубдан яхшилашимиз зарур.

Тошкентдаги уй-жой қурилиши тўғрисида алоҳида айтиб ўтиш керак. Республика пойтахтида беш йил мобайнида 6 миллион квадрат метрга қадар, шу жумладан бу йил бир миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш керак. Бу — қурилиш ишларининг реал программасидир.

Шу программанинг амалга оширилиши учун конкрет топшириқлар белгиланган Тошкент шаҳар ва район ижроия комитетлари, «Главташкентстрой», министрликлар ва идоралар юксак даражада масъулдирлар. Республика Госплани, Госстройи, Госснаби пландаги уй-жой, маданий-маиший объектлар ўз вақтида фойдаланишга топширилиши билан боғлиқ барча вазифаларни оператив ҳал этишлари керак.

Қурилишдаги туб проблемалардан бирига — унинг сифатига ғоят зўр эътибор берилиши зарур. Бу ишда жуда жиддий камчиликлар борлигини дангал айтиб ўтиш керак. Масалан Самарқанд, Бухоро, Урганч, Нукус, Тошкент каби бир қанча шаҳарларда турар жой бинолари уларга кўчиб кирган оилаларнинг таъбини хира қилувчи катта нуқсонлар билан топширилган. Аҳоли ана шундай уйларга кўчиб киргандан кейин қурилиш ишларининг сифати ёмонлиги, квартираларни янгидан пардозлаётганликлари, полларни қайтадан тўшаб, эшикларни ўзгартираётганликлари, умуман қурилиш ташкилотлари йўл қўйган нуқсонларни бартараф этаётганликлари сир эмас-ку, ахир. Бу —тоқат қилиб бўлмайдиган ҳолдир. Қурилишда брак ишларга ва бракчиларга панжа орасидан қараш каби йўл қўйиб бўлмайдиган ҳоллар қатъий равишда тугатилиши лозим.

Госстрой ва унинг жойлардаги органлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари уй-жойларни фойдаланишга топшириш юзасидан белгиланган тартибга қатъий риоя этишлари, чала қолган ва нуқсонлари бўлган уйларни қабул қилиш ҳолларига батамом барҳам беришлари керак.

Шаҳарларда бўлгани каби, қишлоқда ҳам уй-жой ва маданий-маиший қурилиш кенг кўламда олиб борилмоқда. Ўтган икки беш йиллик мобайнида қишлоқ жойларда 29 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой, 600 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, кўплаб мактабгача тарбия, даволаш, маданий-маърифий муассасалар қурилди. Шу беш йилликда қишлоқ районларида 17 миллион квадрат метр ҳажмда ёки ўнинчи беш йилликдагига қараганда 12 процент кўп уй-жойлар барпо этилиши керак.

Бош планлар асосида комплекс равишда қурилган колхоз ва совхоз посёлкаларининг қиёфаси тубдан ўзгариб бормоқда. Уларнинг кўпчилиги, масалан, Ғалаба районидаги «Огонек» совхозининг, Жиззах районидаги «Москва», Боғот районидаги Нариманов номли, Сирдарё районидаги «Ленинград», Пахтачи районидаги «Коммунизм», Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозларининг, Поп районидаги В. И. Ленин номли аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг поселкалари ўз ташқи кўриниши жиҳатидан ҳам, шунингдек турмуш ва маданият шароитлари жиҳатидан ҳам шаҳарлардагидан асло фарқ қилмайди. Бу — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф этиш тўғрисида партиянинг энг асосий кўрсатмасини амалга ошириш йўлидаги катта қадамдир.

Қишлоқни социалистик негизда қайта қуриш, қишлоқ меҳнаткашларининг уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилаш масалалари бундан буён ҳам совет ва хўжалик ташкилотларининг диққат марказида туриши лозим.

Шу муносабат билан хутор системасини тугатиш каби социал проблемани сабот билан ҳал этиш керак. Ўтган ўн йил мобайнида 9300 дан кўпроқ хутор аҳолиси колхоз ва совхозларнинг обод посёлкаларига кўчирилди. Аммо бир қанча областларда, масалан Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё ва бошқа областларда, Қорақалпоғистон АССРда 8 мингга яқин хутор бўлиб, уларнинг ҳар бирида 15 тагача хўжалик мавжуд. Хутор системасини батамом тугатишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш, бу иш яқин йиллар ичида тугатилишига эришиш зарур. Шу ишни бажариш учун барча имкониятлар мавжуд. Ҳамма жойда бу ишга активлик билан киришиш зарур.

Кейинги олти йил мобайнида асосан қўриқ ерларда 23 та янги қишлоқ районлари ташкил этилди. Район марказларини, совхоз посёлкаларини жадал қуриш, аҳолини обод уй-жойлар, коммунал ва маданий-маиший хизматнинг барча турлари билан таъминлаш — «Главсредазирсовхозстрой», Қишлоқ хўжалик министрлиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Мелиорация ва Сув хўжалиги министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети ва маҳаллий Советларнинг кундалик эътиборини талаб қилувчи ғоят муҳим вазифаларнинг биридир. Аммо мазкур районлардаги қурилиш ишлари ерларни ўзлаштириш суръатларидан орқада қолмоқда, бу эса чўлқуварлар учун зарур турмуш шароитларини вужудга келтиришга ва ишлаб чиқаришнинг мавжуд катта резервларидан тўлиқ фойдаланишга салбий таъсир ўтказмоқда.

Қўриқ районларда иш олиб бораётган ташкилотлар халқ хўжалик планида кўзда тутилган уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилишини жадаллаштиришлари зарур. Янги барпо этилган бошқа районлар, шаҳарлар ва посёлкаларда ҳам худди шундай вазифаларни ҳал этиш керак.

Маълумки, Назарбекдаги ер қимирлаш ҳамда Қорақалпоғистон ва Хоразм областида талайгина моддий зарар етказган бултурги тошқинлардан кейин табиий офатларнинг оқибатларини тугатиш, уй-жой, мактаблар ва бошқа объектлар қурилишини кенг авж олдириш соҳасидаги ишлар қизитиб юборилди. Ҳозирдаёқ кўп ишлар бажариб қўйилди. Қолган ишлар ҳажмининг ҳаммаси 1982 йилда батамом бажарилиши тўғрисида жон куйдириш муҳимдир. Бунинг учун барча зарур ресурслар ажратилган, шу ресурслардан оқилона ва самарали фойдаланиш керак.

Кейинги йилларда шаҳарларда ва қишлоқ районларида уй-жой кооперацияси кенг ривож топди. Шу беш йилликда аҳолининг маблағлари ҳисобига 2 миллион 300 минг квадрат метр ҳажмда кооператив уй-жойларни қуриш кўзда тутилган. Маҳаллий Советлар, Қурилиш, Қишлоқ қурилиши министрликлари, «Главташкентстрой» ва «Узколхозстрой» ана шу топшириқларга юксак масъулият ҳисси билан муносабатда бўлишлари шарт. Кооператив уй-жой қурилиши юзасидан 1982 йил планини умуман республикада йилнинг биринчи ярмида, Тошкент областида эса тўққиз ой мобайнида бажариш яқин орадаги амалий вазифадир.

Якка тартибда уй-жой қурилиши анча кенгайтирилиши керак. Шу беш йиллик мобайнида жами сахни 13 миллион квадрат метрга борадиган якка тартибдаги уй-жойлар қурилиши мўлжалланмоқда. Бундай уй-жойларни типовой лойиҳаларга қатъиян мувофиқ равишда, зарур инженерлик коммуникациялари ўтказилиши лозим бўлган ва шу мақсадлар учун ажратилган массивларда район ҳамда шаҳар архитекторларининг назорати остида барпо этиш керак.

Қурилиш бош планларининг талабларига қатъий риоя этиш жуда катта аҳамиятга эга. Барча шаҳарлар, шаҳар посёлкалари, район марказлари, колхозлар, совхозларнинг марказий қўрғонлари ана шундай бош планлар билан таъминланган.

Аммо бош планлар ҳамма жойда ҳам қурилишнинг асоси бўлиб қолди деб бўлмайди, баъзи жойларда бош планлардан четга чиқишга йўл қўйилмоқда. Жумладан Қарши, Каттақўрғон шаҳарларида, бир қанча қишлоқ районларида, колхозлар ва совхозларда шундай фактлар юз берди. Бу эса уларнинг ташқи кўриниши ёмонлашувига ва аҳолига хизмат кўрсатишда камчиликларга сабаб бўлди. Бош планни ўз билганича ва пухта ўйламасдан ўзгартиришга батамом барҳам берилиши керак.

Барча янги қурилиш районларида аҳолига яхши маиший шароитларни вужудга келтирмоқ учун турар жой массивларининг комплекс қурилишини таъминлаш зарур.

Уй-жой фондини яхши асраш ва ундан оқилона фойдаланиш масалалари ҳам тобора катта аҳамият касб этмоқда.

1982 йилнинг 1 январида республиканинг умумий уй-жой фонди салкам 170 миллион квадрат метрни ташкил этди. Ана шу уй-жойлар қайси йўл билан — давлат, кооператив йўли билан ёки якка тартибда барпо этилганлигидан қатъий назар яхши ҳолатда сақланиши керак.

Турар-жой майдонларини сақлаш ва улардан фойдаланишни яхшилаш мақсадида кўп иш қилинганлигига қарамай, бу соҳада ҳам жиддий нуқсонлар мавжуд. Кўпгина уйлардаги инженерлик қурилмалари бир маромда ишламаяпти. Капитал ва жорий ремонт тартибга солинмаган. Кўпинча бундай ремонт ишлари кечиктириб ва сифатсиз ўтказилмоқда. Ремонт ишларига ажратилаётган бинокорлик материалларидан хўжасизларча фойдаланишга, уларнинг талон-торож қилинишига йўл қўйилмоқда. Бир қанча турар-жой кварталларида уйларнинг пештоқлари, зинапоялари, ҳовлилари кўримсиз аҳволда бўлиб, яхши ёритилмаган ва ободонлаштирилмаган. Бундай аҳволга йўл қўйиб бўлмайди. Маҳаллий Советлар ва уй-жой хўжалиги органлари бу аҳволни тузатишлари керак.

СССР Олий Советининг «Уй-жой хўжалигини ривожлантириш, уй-жой фондидан фойдаланиш ва уни асрашни яхшилаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ республикада уй-жойлардан фойдаланиш ташкилотлари мустаҳкамланмоқда. Областларда уй-жой хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмалари, шаҳарларда эса трестлари ва бошқармалари тузилмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, Коммунал хўжалиги министрлиги Уй-жой коммунал хўжалиги министрлигига айлантирилганлиги шунчаки вивескани ўзгартириш бўлмай, балки уй-жой фондидан фойдаланиш ва уни тўла асраш ишида министрликнинг, унинг маҳаллий органларининг ишини тубдан яхшилашга кўмаклашиши лозим бўлган катта ташкилий ва халқ хўжалик аҳамиятига молик тадбирдир.

Турмуш маданияти республика кенгашининг тавсияларига мувофиқ қишлоқ хўжалик министрлиги марказий аппаратида колхоз ва совхозларга коммунал хизматини кўрсатиш Бош бошқармаси ҳамда Мева-сабзавот хўжалиги министрлигида ва «Главсредазирсовхозстрой»да худди шундай бўлимлар ва уларнинг маҳаллий бўлинмалари тузилганлиги қишлоқ аҳолисига коммунал хизматини яхшилашга худди шундай тарзда ёрдам бериши керак.

Шу йил жами сахни салкам икки миллион квадрат метрга борадиган уй-жойларни ремонт қилиш кўзда тутилган. Давлат фондидаги уй-жойларни капитал ремонт қилиш учун 66 миллион сўм ажратилган. Бу маблағлардан оқилона ва тўлиқ фойдаланиш керак.

Уй-жойларнинг сақланиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш бутун жамоатчиликнинг ғоят муҳим бурчидир. Маҳаллий Советлар, уларнинг ижроия комитетлари ҳар бир уйни, ҳовлини, микрорайонни намунали аҳволда сақлашга, уларнинг ободончилигини яхшилашга қаратилган актив ишларга аҳолини кенг кўламда жалб этишлари лозим. Бу соҳада Чирчиқ, Навоий, Советобод ҳамда бошқа шаҳар ижрокомлари, Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари қимматли тажриба тўплаганлар.

Уйлардан фойдаланиш ва уларни ремонт қилиш эҳтиёжларини зарур материал-техника ресурслари билан планли равишда ва ўз вақтида тамъинлаш тадбирларини ишлаб чиқиш муҳимдир. Госплан, Госснаб, Уй-жой коммунал хўжалиги министрлиги республика саноат корхоналарида уй-жойлардан фойдаланиш ташкилотлари учун запас қисмлар, кичик механизация воситалари ишлаб чиқаришни ташкил этиш тўғрисидаги масалани ўйлаб кўришлари керак. Ҳамма жойда аҳолига турмушда зарур бўлган санитария узеллари учун запас қисмлар, водопровод кранлари ва бошқа буюмлар сотишни йўлга қўйиш керак.

Яна бир муҳим масала борки, унинг ҳал этилиши уй-жой хўжалигини бошқаришни янада яхшилаш учун шубҳасиз аҳамиятга эга. Маълумки, ҳозирга қадар уй-жойларнинг талайгина қисми кўпгина идоралар қарамоғида тарқоқ бўлиб, уй-жой биноларидан фойдаланишни тўғри ташкил этишга ҳалақит бермоқда. Шу беш йилликда идораларга қарашли уй-жойларни халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиш асосан ниҳоясига етказилиши зарур.

Коммунал хўжалиги аҳоли турмуш маданиятини оширишда қандай катта роль ўйнаши ҳаммага маълум. Ўтган беш йиллик мобайнида шаҳарларда ва қишлоқда сув тақсимлаш иншоотларининг кўпгина қувватлари ва 4 минг километрдан зиёд водопровод шохобчалари фойдаланишга топширилди. Белгиланган планлардан ташқари Урганч — Хива, Зарафшон — Бухоро, Қуйимозор — Бухоро — Когон, Узунқудуқ — Фориш ва бошқа магистрал қувур ариқлар барпо этилди. Қурилган чоралар аҳолига етказилиб бериладиган сув ҳажмини 1,4 баравар ошириш имконини берди.

Шу билан бирга айрим районларнинг аҳолисини сифатли ичимлик сув билан таъминлаш ҳамон ўткир проблема бўлиб қолмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати аҳолини сув билан таъминлашни нормаллаштириш мақсадида Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё, Сурхондарё ва Хоразм областларида водопроводларни янада кенгайтириш тўғрисида қарорлар қабул қилдилар. Тошкент областида Чирчиқ — Чиноз, Хоразм областида — Туямўйин — Урганч, Қашқадарё областида Шаҳрисабз — Қарши каби йирик қувур ариқлар барпо этилмоқда. Ҳозирги вақтда Бухоро областида ва Қорақалпоғистонда аҳолини сув билан таъминлашни яхшилаш тўғрисидаги, жумладан Туямўйин — Нукус ўртасида кучли қувур-ариқ қурилиши ҳақидаги масала кўриб чиқилмоқда. Барча аҳоли пунктларида сув таъминоти янада яхшиланади. Бироқ сув ресурсларининг тўлдирилиши коммунал хўжалиги органларининг, бошқа барча хўжалик ташкилотларининг, маҳаллий Советларнинг сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш учун масъулиятини асло пасайтирмай, балки аксинча яна ҳам кўпроқ оширади.

Биз кўпинча талайгина посёлкаларда ирригация тармоқларининг йўқлиги ва уларнинг хароб ҳолда эканлиги сабабли водопровод сувининг анча қисми кўчалар, ҳовлиларга сепишга, томорқаларни суғоришга сарфланаётганлиги каби нонормал фактларга дуч келмоқдамиз. Квартиралардаги санитария-техника қурилмаларининг, кўчалардаги колонкаларнинг носозлиги сабабли кўп сув исроф бўлмоқда.

Қиш фаслида Андижон, Бухоро, Самарқанд, Наманганадаги уй-жойларда, Тошкентнинг бир қанча турар-жой массивларида квартиралар яхши иситилмаётганлиги тўғрисида кўпдан-кўп шикоятлар тушмоқда. «Союзузбекгазпром» бирлашмаси Фарғона водийси аҳолисини газ билан таъминлашни яхшилашдан иборат кечиктириб бўлмайдиган масалаларни суст ҳал этмоқда.

Аҳоли турмуш маданиятини муттасил ошириш республикада шаҳарларни, барча аҳоли пунктларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш соҳасидаги катта ишларни бажариш билан чамбарчас боғлиқдир. Ўнинчи беш йиллик мобайнида 750 миллион тупдан кўпроқ кўчат ўтказилди. Шу ишлар бундан буён ҳам жадал олиб борилади. Ободонлаштиришнинг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди, эндиликда бу базанинг уч мингдан кўпроқ махсус машина ва механизмлари бор. Шаҳарларни обод қилиш юзасидан республика социалистик мусобақаси авж олдириб юборилди. Ҳамма жойда якшанбаликларни мунтазам суратда ўтказиш анъана бўлиб қолди, бу якшанбаликларда аҳолининг кенг оммаси иштирок этмоқда. Шундай бўлса-да, бу ишда мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Бир қанча шаҳарларда, аҳоли пунктларида кўчалар ва ҳовлиларни мунтазам тозалаб туриш йўлга қўйилмаган. Санитария хизмати ишларни тартибга солишда етарли даражада принципиаллик кўрсатмаяпти.

Аҳолининг ҳаётий манфаатларига дахлдор бўлган ободонлаштириш, санитария озодалиги масалалари ҳамиша маҳаллий Советларнинг, Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги органларининг, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар раҳбарларининг диққат-марказида туриши керак. Фаррошларнинг кўпдан-кўп штатларидан янада оқилона фойдаланиш, санитария тозалиги хизматлари иши устидан контролликни кучайтириш лозим.

Ҳар куни республикамиздаги миллионлаб кишилар турли корхоналар, хизмат-муассасалари, ташкилотлар билан жуда яқин муомалада бўладилар, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, ана шу кишиларнинг турмуши, фаровонлиги, кайфияти уларнинг фаолиятига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Шу боисдан мазкур соҳаларнинг ҳар бир бўғини аниқ-пухта ва бир маромда ишлаши, аҳолининг ортиб бораётган талаб-эҳтиёжларини тўлароқ ва яхшироқ қондириши зарур.

Халқ истеъмол қиладиган ва тобора кўпайиб бораётган молларнинг аҳолига етказилишини таъминлаши, халқ фаровонлигини оширишга актив кўмаклашиши лозим бўлган савдонинг жуда катта роль ўйнаши ҳаммага маълум. Савдо хизматида талайгина ижобий натижаларга эришилган. Товар обороти ҳажми ошмоқда, харидорларга хизмат қилишнинг илғор формалари кенг жорий этилмоқда. Саноат ва озиқ-овқат маҳсулотларининг ресурслари аҳолини шу маҳсулотлар билан нормал таъминлаш имконини беради. Шу билан бирга савдонинг эришилган даражаси ва хизмат кўрсатиш сифати ҳозирча бу тармоқ олдига қўйилаётган шу кунги талаблардан орқада қолмоқда.

Савдо ташкилотлари халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш планларини тузишга ҳали етарлича таъсир ўтказмаяптилар. Молларнинг айрим турларига бўлган эҳтиёжларни аниқлашда хато ва нуқсонларга, уларни сотишда узилишларга йўл қўйилмоқда, харидорларнинг талаб-эҳтиёжлари яхши ҳисобга олинмаяпти. Баъзи ходимларнинг савдо қоидаларини бузишлари каби салбий ҳоллар, шунингдек чайқовчилик мақсадида камёб молларни яшириб қўйиш, талон-торож қилиш ва растрат каби шармандали фактлар ҳали бартараф этилган эмас. Умумий овқатланиш корхоналарининг хизматларидан ҳар куни салкам тўрт миллион киши фойдаланмоқда. Умумий овқатланишни ривожлантиришдаги каттагина силжишларга қарамай, бу соҳада ҳали талайгина жиддий нуқсонлар мавжуд. Саноат корхоналари, қурилишлар, ўқув юртларининг кўпгина ошхоналарида хизмат кўрсатиш маданияти паст, таомларнинг хили чекланганлиги ва сифати ёмонлиги тўғрисида истеъмолчилар кўп эътироз билдирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўн биринчи беш йилликда савдони янада ривожлантириш ва аҳолига савдо хизматини яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида республикада каттагина тадбирларни амалга ошириш зарур. Шу беш йилликда чакана товар обороти ҳажмини 41 процент ошириш кўзда тутилмоқда, 1985 йилда эса у 15 миллиард сўмни ташкил этиши керак. Савдони ривожлантиришга 419 миллион сўм ажратилмоқда. Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, Савдо министрлиги ва Ўзбекбирлашув, идораларга қарашли ишчилар таъминоти бошқармалари ва ишчилар

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА РЕСПУБЛИКА АҲОЛИСИ ТУРМУШ МАДАНИЯТИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши иккинчи бетда).

таъминоти бўлимлари савдо ва умумий овқатланишни янада ривожлантириш ҳамда яхшилашни таъминлашлари, бевосита ишлаб чиқаришда ва истиқомат жойларида аҳолига савдо хизмати даражасини анча оширишлари шарт. Савдо корхоналари ишининг самарадорлиги ва сифатини ошириш, товар ресурсларининг тўғри тақсимланиши чораларини кўриш, товар обороти планлари муваффақиятли бажарилишига эришиш зарур.

Аҳолига сотиш учун товар запасларини кўпайтиришда саноатимизнинг роли ғоят катта. 1982 йилда саноатимиз пландан ташқари 250 миллион сўмлик, беш йиллик мобайнида эса камида бир миллиард 200 миллион сўмлик халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариши керак. Бу топшириқ сўзсиз бажарилиши лозим.

Айни вақтда умумий овқатланишни янада яхшилаш мақсадида қўшимча ресурсларни жалб этиш керак. Гап корхоналар ҳамда ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тўғрисида бормоқда. Ҳозирги вақтда республикамизда 503 та шундай хўжалик бўлиб, улар ҳар йили ошхоналарга 17 минг тонна мева-сабзавот, 800 тонна гўшт, 1400 тонна сут, кўп миқдорда тухум етказиб бермоқдалар. Яқин вақт ичида истисносиз барча катта корхоналарда, қурилиш ташкилотлари ва бошқа коллективларда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилишига эришиш зарур.

Озиқ-овқат ресурсларини тўлдиришнинг муҳим манбаи бўлган шахсий ёрдамчи хўжаликлар тўғрисида ҳам доимо ғамхўрлик қилиниши керак.

Маиший хизмат соҳасининг социал аҳамияти ғоят катта. Маиший хизмат халқ хўжалигининг йирик тармоғи бўлиб қолди. Бу тармоқда 100 минг ишчи ва хизматчи банддир. Аҳолига салкам 700 хил хизмат кўрсатилмоқда. Лекин маиший хизматни ривожлантириш аҳолининг ортиб бораётган талабларидан анча орқада қолмоқда.

Маиший хизмат корхоналарида, хусусан кийимларни химиявий тозалаш, кийим ва пойабзални якка тартибда тикиш, кир ювиш ишларидаги мавжуд қувватлардан ва янги ишга туширилган қувватлардан яхши фойдаланмаяптилар. Рўзғор техникаси ремонтига нисбатан ошиб кетган талаб-эҳтиёжлар яхши ҳисобга олинмаяпти. Уйларга иш беришни ташкил этиш имкониятларидан ёмон фойдаланилмоқда.

Хусусан Қашқадарё, Самарқанд областларидаги бир қанча қишлоқ районларида маиший хизмат ҳажми жуда паст, бундай хизмат ҳар бир аҳолига ҳисоблаганда йилига 5—7 сўмликдан ошмайди. Умуман республикада 476 колхоз ва совхозда комплекс қабул пунктлари ташкил этилмаган. Олис яйловлардаги чўпонларга, тоғли районларнинг аҳолисига, геологларга ва янги ерларни ўзлаштирувчиларга хизмат кўрсатиш етарли даражада йўлга қўйилмаган. Айрим қурилиш ташкилотлари маиший хизмат объектларини барпо этиш ва фойдаланишга топшириш планларини мунтазам суратда бажармаяптилар. Чунончи, Тошкентда 1978 йилдаёқ қурила бошлаган холодильниклар, кир ювиш машиналари, соатлар ва бошқа рўзғор техникасини ремонт қиладиган корхона шу пайтгача тугалланган эмас, ваҳоланки бу корхона 1980 йилда фойдаланишга топширилиши керак эди.

Барча хизматларнинг 80 процентини бажараётган Маиший хизмат министрлиги аҳолига хизмат кўрсатишни қатъий яхшилаши, ҳар бир корхона ишининг юксак даражада бўлишини таъминлаши, қолоқ участкаларни илғорларга тенглаштириб олиши шарт. Министрлик шу йилнинг биринчи кварталида топшириқни илк бор уддалай олмади, 39 корхона аҳолига салкам бир миллион сўмлик ҳар хил хизматни кам бажарди. Бунинг устига буюртмаларнинг паст сифат билан бажарилишига йўл қўйилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликда маиший хизмат соҳасида аҳолига хизмат кўрсатиш ҳажмини қарийб 60 процент ошириш кўзда тутилган, бу эса ўртача Иттифоқ кўрсаткичидан анча юқоридир. Белгиланган ишларнинг ҳаммаси бажарилиши керак. Бунда маҳаллий Советлар, меҳнат коллективларининг раҳбарлари катта роль ўйнайдилар.

КПСС XXVI съезди хизмат кўрсатиш соҳасини энг биринчи партиявий иш эканлигини уқтириб ўтди. Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасидаги масъулиятли топшириқлар юкланган барча ташкилотлар бу ишга худди шундай муносабатда бўлишлари керак.

Социал вазифалар орасида совет кишиларининг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик қилишдан муҳимроқ вазифа йўқ. Соғлиқни сақлаш соҳасида қилинган ва қилинаётган ишлар халқнинг турмуш даражасини муттасил ошириш учун ҳақиқатдан ҳам бебаҳо аҳамиятга эга.

Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишларида олға қараб жуда катта қадам ташланди, бу соҳадаги ишлар медицина фани ва практикасининг энг янги ютуқлари асосида олиб борилмоқда. Касалхоналар, амбулатория-поликлиника муассасалари, медицина-санитария қисмлари, консультацияларнинг кенг шохобчаси мавжуд бўлиб, уларда ҳозир 49 минг врач ва 144 мингдан кўпроқ ўрта маълумотли медицина ходимлари ишлаб турибди. Бугунги кунда бизнинг поликлиникаларимиз бир сменада 170 минг кишини — 1970 йилдагига қараганда 80 минг нафар кўп кишини қабул қила олади. Ихтисослаштирилган медицина ёрдами ҳар томонлама ривож топди.

Бироқ аҳолига медицина хизмати кўрсатишда ҳам жиддий камчиликлар бор. Бир қанча соғлиқни сақлаш муассасаларида даволашнинг юқори сифатда бўлиши таъминланмаган, тез медицина ёрдами ҳали ҳамма жойда ҳам етарли даражада йўлга қўйилган эмас. Юқумли касалликларни даволаш ва уларни олдини олишда жиддий нуқсонлар мавжуд. Аҳолини ва даволаш муассасаларини дори-дармонлар билан таъминлашда узилишлар қайд этилди. Айрим медицина ходимларининг беморларга нисбатан эътиборсизлик, баъзан эса бефарқ муносабатда бўлиш фактларига барҳам берилмаган, бу эса айниқса тоқат қилиб бўлмайдиган бир ҳол бўлиб, бундай ҳолларга қарши курашни кучайтириш талаб этилади.

Соғлиқни сақлаш органлари ўзининг бутун фаолиятида КПСС XXVI съездининг совет кишисига ҳамиша ва ҳамма жойда ўз вақтида малакали ва меҳрибонлик билан медицина ёрдами кўрсатилиши учун ҳамма ишни қилиши зарурлиги тўғрисидаги йўл-йўриқларга кенг амал қилишлари шарт.

Катта корхоналар ва қурилишларда медицина-санитария қисмлари ва профилакторийлар тармоғини кенгайтириш, турар-жой микрорайонларида шаҳар поликлиникаларининг филиалларини ҳамда иш ва ўқиш жойларида соғлиқни сақлаш пунктларини ташкил этиш борасидаги тадбирларни амалга ошириш, оналик ва болаликни муҳофаза қилишни, санитария-оқартув ишларини кучайтириш — Соғлиқни сақлаш министрлигининг бурчидир.

Қурилиш ташкилотлари соғлиқни сақлаш объектларини барпо этиш топшириқларини бажаришга кўпроқ масъулият билан муносабатда бўлишлари керак. Самарқанддаги 750 ўринли кўп профилли касалхона етти йилдан буён қурилаётганлиги каби, нонормал ҳолга тоқат қилиш мумкинми ахир, ваҳоланки планда уни тўрт йил ичида барпо этиш кўзда тутилган эди! Тошкентда кейинги йиллар мобайнида 11 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмади, бунинг натижасида касалхоналарда 960 ўрин фойдаланишга топширилмади.

Аҳолининг соғлиғини сақлашни яхшилашга қаратилган тадбирларда шифохоналар, дам олиш уйлари ва шаҳардан ташқари дам олиш зоналари, пионер лагерлари шоҳобчаларини ривожлантириш тадбирлари каттагина ўринни эгаллайди. Шу тадбирларнинг амалга оширилаётганлиги яхши натижалар бермоқда. «Чимён», «Чортоқ» санаторийлари, Чимён, Шоҳимардон, Зоминдаги ва бошқа дам олиш зоналари ҳозирдаёқ кенг шуҳрат қозонди. Меҳнаткашларнинг йил бўйи яхши дам олишини ва уларни даволашни ташкил этиш учун Ўзбекистоннинг ғоят бой табиий иқлим шароитларидан бундан буён ҳам тўлиқроқ фойдаланиш муҳимдир.

Кишилар соғлиғи тўғрисидаги ғамхўрлик физкультура ва спортни ривожлантириш билан чамбарчас боғлиқдир. Республикада физкультура ҳаракати тобора кенгайиб, унинг моддий базаси мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозир республикада 3 миллион 500 минг кишини бирлаштирган 11 мингдан кўпроқ физкультура коллективлари бор. 150 стадион, 1800 дан зиёд спорт заллари, кўпдан-кўп сузиш ҳавзалари, футбол майдонлари, спорт майдончалари улар хизматида.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада юксалтириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ республика маҳаллий Советлари, Спорт комитети ва унинг органлари, кўнгилли спорт жамиятлари, хўжалик органлари, барча меҳнат коллективларининг раҳбарлари физкультура-оммавий ишини кучайтиришлари, унга аҳолининг кенг қатламларини жалб этишлари зарур. Ишни шундай йўлга қўйиш кераки, ҳар бир меҳнат коллективида ва ҳар бир микрорайонда спорт базалари ва саломатлик группалари ташкил этилган бўлсин.

Бизнинг республикамиз туғилиш даражаси жиҳатдан мамлакатда олдинги ўринлардан бирини мустаҳкам эгаллаб турибди. Ҳозир бизда учтадан бештагача ва ундан ҳам кўпроқ фарзанди бўлган 1 миллион 220 минг оила бор. Шундай шароитда жамоат мактабгача тарбия муассасаларини кенгайтириш ва уларнинг ишини такомиллаштириш катта аҳамият касб этди. Аҳоли турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи республика кенгашининг ташаббуси билан Ўзбекистонда бир неча йиллардан буён мактабгача тарбия муассасаларини ривожлантириш комплекс программаси амалга оширилмоқда.

Ҳозирги вақтда республикада 7605 та болалар боғчалари ва яслилари бўлиб, уларда салкам бир миллион бола тарбияланмоқда. 1985 йилга бориб, болалар сони 400 мингга ортади. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида 1 ёшдан 7 ёшгача бўлган болаларнинг қарийб ярми мактабгача тарбия муассасалари билан қамраб олинади. Мана шу жуда муҳим проблемани ҳал этишда ғоят актив иштирок этиш — корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, министрликлар ва идоралар раҳбарларининг, маҳаллий Советларнинг бурчидир.

Аҳолига транспорт ва алоқа хизматини яхшилаш манфаатлари йўлида амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида ҳам айтиб ўтиш керак.

Халқ хўжалигининг ҳар куни юз минглаб кишиларга хизмат кўрсатиши лозим бўлган ана шу тармоқларида каттагина силжишлар содир бўлди. Транспорт алоқалари доимо кенгайтирилмоқда, замонавий шинам пассажир вагонлари, самолётлар, автобуслар кўпдан-кўп трассаларга чиқди. Ўнинчи беш йиллик мобайнида авиация, темир йўл, шу жумладан электрлаштирилган темир йўл ва автомобиль транспортининг юзлаб янги маршрутлари очилди.

Аммо транспорт ишида нуқсонлар ҳам бор. Афсуски, темир йўл ва автобус станцияларида, аэропортларда, шаҳар транспортида пассажирларга хизмат кўрсатиш даражаси паст бўлаётган ҳоллар кўплаб учраб туради.

Алоқа органлари талайгина ишларни бажардилар. 1970 йилга нисбатан шаҳар телефон тармоғининг ҳажми уч баравар, қишлоқ телефон тармоғининг ҳажми эса тўрт баравар кўпайди. Салкам 900 та янги алоқа узеллари ва бўлимлари очилди. Радио ҳар бир оиланинг турмушига мустаҳкам сингиб кетди, телевидение кенг ривожлантирилди.

Аммо бу соҳада ҳам «танг» жойларни тезроқ бартараф этиш, аҳолига почта, телеграф ва телефон алоқаси хизматини бутун чоралар билан яхшилаш лозим. Масалан, шуни айтиш кифояки, қурилиш ташкилотлари, Алоқа министрлиги органлари, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари фаолияти етарлича контроллик қилинмаётганлиги ва улар ўртасида ҳамжиҳатлик йўқлиги сабабли хусусан янги қурилиш районларидаги кўпгина уй-жой бинолари ва кварталлар, телефон станцияларда талайгина бўш жойлар бўлишига қарамай, телефонлаштирилмаган.

Олисдаги ва тоғлардаги баъзи қишлоқларнинг аҳолиси ҳозирча телевидениедан фойдаланиш имкониятидан маҳрумдир. Уларнинг айримлари ҳали радиолаштирилмаган. Яқин икки-уч йил ичида республиканинг бутун аҳолисини телевидение ва радиоэшиттириш билан тўла қамраб олиш ишларини ниҳоясига етказиш зарур.

Транспортда ҳам, шунингдек алоқада ҳам 1982 йилда ва умуман ўн биринчи беш йилликда қувватларни ошириш ҳамда аҳолига кўрсатиладиган хизматни кенгайтириш соҳасида катта ишларни бажариш кўзда тутилмоқда. Комил ишонч билан айтиш мумкинки, транспортчилар ва алоқачилар зиммага юклатилган топшириқларни муваффақиятли бажарадилар.

Ўзбекистоннинг ҳаёти ва муваффақиятлари билан танишиш учун келаётган кўпдан-кўп меҳмонларга, совет ва чет эл туристларига хизмат кўрсатишни ҳар томонлама яхшилаш тадбирларини ҳам амалга ошириш керак бўлади. Уларни транспорт ва алоқа билан таъминлаш, меҳмонхоналарда ва ресторанларда уларга намунали хизмат кўрсатиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳимдир.

Аҳоли турмуш маданиятини ошириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш манфаатлари — бой маънавий имкониятлардан, меҳнаткашлар оммаси ўртасида тарбиявий ишларнинг барча форма ва воситаларидан — театрлар ва маданият саройлари, клублар ва кутубхоналар, концерт ташкилотлари ва бадиий ҳаваскорлар, музейлар ва парклардан янада тўлиқ ҳамда моҳирона фойдаланишни тақозо этади. Идеология иши ихтиёрида кенг ривож топган матбуот ва китоб нашр этиш, кино, радиоэшиттириш ва телевидение, оммавий ахборотнинг бошқа синалган воситалари мавжуд.

Оммани, хусусан ёш авлодни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашда тарих ва маданият, жанговар ва меҳнат шуҳрати обидалари катта роль ўйнайди.

Шаҳарлар ва қишлоқларда, меҳнат коллективларида партия ташкилотлари раҳбарлигида катта ва самарали маданий-маърифий ишлар олиб борилмоқда. Бу ишнинг ҳаёт билан, халқ хўжалиги вазифалари билан алоқаси мустаҳкамланмоқда. Бироқ, айниқса қишлоқдаги бир қанча маданият муассасаларининг фаолияти аҳолининг ошиб кетган маълумот, маданият савияси ва талаб-эҳтиёжларига ҳамиша ҳам мос келяпти, деб бўлмайди. Аҳолининг истиқомат жойларида, ётоқхоналарда, айрим аҳоли пунктларида маданий-маърифий ишлар ҳамма жойда мунтазам олиб борилаётгани йўқ. Кўпгина қишлоқ клублари ўз фаолиятини кинофильмлар кўрсатиш билангина чеклаб қўймоқда. Меҳнаткашларни бадиий ҳаваскорликка суст жалб этмоқдалар, ўз ишларида қишлоқ зиёлиларининг кучига таянмаяптилар.

Халқ депутатлари Советлари ва уларнинг ижроия комитетлари, Маданият министрлиги, Кинематография давлат комитети, Госкомиздат, Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари КПСС XXVI съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, маданий-маърифий фаолиятнинг барча форма ва методларидан тўлиқроқ фойдаланиш соҳасидаги ишларни яна ҳам активроқ олиб боришлари керак.

Ҳар бир клубда, ҳар бир маданият саройида кун сайин сермазмун, мароқли иш олиб борилишига эришиш зарур.

Кутубхоналарда хизмат кўрсатиш, китоб савдоси бутун чоралар билан яхшиланиши талаб этилади. Хусусан, қишлоқда китоб магазинлари тармоғини ва кўчма китоб савдосини кенгайтириш керак.

Оммани совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, СССР халқларининг буюк қардошлиги руҳида тарбиялаш вазифалари бундан буён ҳам маданият муассасаларининг диққат марказида туриши керак. Янги ватанпарварлик анъаналарини, совет турмуш тарзи вужудга келтирган байрамлар ва турмушдаги маросимларни пропаганда қилиш ва жорий этишни кучайтириш лозим.

Ҳамиша бўлганидек, эндиликда ҳам турмуш маданиятини ошириш проблемаларини ҳал этишда биз ҳаммамиз республика олимлари, ёзувчилари, рассомлари, композиторлари, санъат ва маданият арбобларининг актив ёрдамига умид боғлаймиз.

Маданий-маиший хизматнинг барча соҳаларидаги кенгайиб кетган кўламлар шу соҳалар учун малакали кадрлар тайёрлашни такомиллаштиришни тақозо этади. Олий ва ўрта ўқув юртларининг тегишли факультетлари ҳамда бўлимларига ва ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилишни кенгайтириш, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида юқори синф ўқувчиларини хизмат соҳасидаги касбларга ўргатишни ташкил этиш зарур. Маиший хизмат соҳасида ишлаш учун пенсионерларни кенг жалб этиш керак.

Халқ депутатлари область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари Конституцияда ўзларига бериб қўйилган ҳуқуқлардан тўлароқ фойдаланишлари, Советлар территориясига жойлашган ҳамда аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан шуғулланувчи корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ишини кун сайин мувофиқлаштириб назорат қилиб туришлари лозим. Айниқса ҳозир маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловга тайёргарлик кўрилаётган даврда сайловчиларнинг наказлари ва таклифларини бажариш борасидаги ишларни кучайтириш муҳимдир.

Турмуш маданиятини ошириш ишидаги муваффақиятлар ғоят кўп даражада министрликлар ва идораларнинг, бошқарув барча органларининг иш услуби ва методларига боғлиқ бўлади. Раҳбарларнинг, аппарат ходимларининг асосий куч-ғайратлари амалий ишга, масалаларни амалда ва оператив ҳал этишга қаратилиши кераки, аҳоли ўзининг талаб ва эҳтиёжлари тўлароқ қондирилиши тўғрисида ортиб бораётган ғамхўрликнинг реал натижаларини кун сайин сезиб турсин.

Аҳоли турмуш маданиятини ошириш соҳасидаги бутун ишни янада такомиллаштириш республика халқ депутатлари Советларининг, министрликлар, идоралар ва ҳукуматнинг биринчи даражали вазифасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети V пленумининг қатнашчилари сўзлаган нутқларда социал вазифаларни ҳал этишга доир муҳим фикрлар айтилди. Ушбу сессияда аҳоли турмуш маданиятини ошириш проблемаларини кенг муҳокама қилиш давомида ҳам, шубҳасиз, қимматли истаклар ва таклифлар киритилади.

Республика Министрлар Совети айтилган барча таклифлар ва танқидий мулоҳазаларни диққат билан кўриб чиқиб, уларни тўла амалга ошириш юзасидан конкрет чоралар кўради.

Республика аҳолисининг турмуш маданиятини янада ошириш тўғрисидаги масала Ўзбекистон ССР Олий Советида муҳокама этилиши шу муҳим ишни яна ҳам кўпроқ активлаштиришда шубҳасиз сафарбар этувчи омил бўлиб хизмат қилади. Халқ хўжалик вазифаларининг муваффақиятли ҳал этилиши, планлар ҳамда социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши бу ишнинг даражасини кўп жиҳатдан белгилаб беради.

Республика меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида социалистик мусобақа байроғини яна ҳам баланд кўтарадилар, халқ депутатлари маҳаллий Советларига бўлажак сайловни ва СССРнинг шонли 60 йиллигини коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар деб қатъий ишонч билдиришга ижозат бергайсиз. (Қарсақлар).

ДЕПУТАТ Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Депутат К. РЗАЕВ нутқи

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ

Бутун совет халқи билан бирга автоном республика меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг касаба союзлари XVII съездидаги ва Тошкентда бўлиб ўтган тантаналардаги нутқларидан олинган унутилмас таассурот билан яшаб, ишлаб турибдилар.

Қорақалпоғистон партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари одамларнинг турмуш маданияти доимо ўсиши учун кўп иш қилмоқдалар. Ҳамма шаҳарлар, район марказлари, овуллар ва посёлкалар план асосида қурилмоқда, ободончиликка катта маблағ сарфланмоқда. Уй-жой қурилиши соҳасида айниқса кўп иш қилинмоқда. Автоном республика пойтахти — Нукус шаҳри яқин йилларда Ўзбекистоннинг энг гўзал шаҳарларидан бири бўлиб қолиши учун лозим бўлган чоралар кўрилмоқда.

Районларнинг партия комитетлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари иқтисодий ва социал ривожланишга доир ҳамма масалаларни комплекс тарзда ҳал этишга интилмоқдалар. Шу жиҳатдан берунийликларнинг иш тажрибаси ибратлидир. Район колхоз ва совхозларида уй-жой, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар, магазинлар, маиший хизмат объектлари, клублар ва маданият уйлари қурилиши кенг миқёсда авж олдириб юборилди. Район партия комитети билан ижроия комитети хутор системасини тугатишнинг кенг программасини белгилаб амалга оширдилар.

Автоном республикада эски турмуш сарқитларига қарши кураш кучайтирилди. Гражданлик маросимларини тартибга солувчи республика комиссиясининг тузилиши бу ишга ижобий таъсир қилди. Ҳозир шаҳар ва районларда, овул ва посёлкаларда, меҳнат коллективларида мана шундай комиссиялар тузилмоқда.

Автоном республикада катта иш қилинган бўлишига қарамай, ҳозир муҳокама этилаётган масала соҳасида катта-катта камчиликлар ва нуқсонларимиз бор. Уй-жой жуда етишмаслигига қарамай, уни қуриш ишлари ҳали ҳам суст суръатлар билан олиб борилмоқда. Кооператив қурилиш унчалик кенг қулоч ёзгани йўқ. Айниқса қишлоқ жойларда аҳолига маданий-маиший ва савдо хизмати кўрсатиш ҳозирги талабларга тўла-тўкис жавоб бера олмайди.

Ҳозир автоном республикада ип газлама комбинати қурилишига киришилди ва у интенсив амалга оширилмоқда. Бу йил комбинатнинг тўртта филиали ишга туширилади. Афсуски, планда бу ерда уй-жой, болалар боғчалари ва маданий-маиший объектлар қурилиши кўзда тутилган эмас. Бройлер фабрикаси ва чорвачилик комплекси қурилишида ҳам аҳвол мана шундай. Ўзбекистон ССР ҳукуматидан бу нуқсонни тугатишни сўраймиз. Водопровод тармоғини ривожлантириш билан боғлиқ масалаларнинг ҳал этилишини тезлаштиришни ҳам илтимос қиламиз.

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари бундан буён ҳам КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини сабот билан амалга ошираверадилар, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар. (Қарсақлар).

Депутат В. А. АНТОНОВ нутқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Биз шуни ҳамиша эсда сақлаймизки, аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — бу жамиятимиз моҳиятидан келиб чиқадиган ўзгармас қонундир. «Инсонга эътибор ва ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — партия, совет ва хўжалик органларининг бутун иш услубига сингиб кетиши керак».

Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгаши олиб бораётган иш биз учун намуна бўлиб хизмат қилади. Биз кенгаш тавсияларини кундалик фаолиятимизнинг программаси сифатида қабул қиламиз.

Область партия ташкилотлари, халқ депутатлари Советлари шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва уй-жой шароитларини янада яхшилаш масалаларини доимо диққат марказига қўймоқдалар. Мактаблар, медицина, болалар муассасалари, савдо, умумий овқатланиш корхоналари, маданий-маърифий муассасалар ишини такомиллаштириш, физкультура ва спортни ривожлантириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилмоқдалар. Областда шинам ва қулай уй-жойлар қурилиши кенг қулоч ёйган.

Областда қишлоқ аҳолиси турмуш маданиятини юксалтиришнинг энг муҳим шарти бўлган хутор системасини тугатиш соҳасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Кейинги 10 йил давомида 225 та хутор тугатилди.

Колхоз раислари ва совхоз директорларининг турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари лавозими жорий этилганлиги қишлоқ меҳнаткашлари турмуш маданиятини юксалтириш соҳасидаги ишларни ташкил этишда муҳим роль ўйнади. Областимиздаги барча хўжаликларда ана шу лавозим жорий этилди.

Бизлар халқ маорифини ривожлантиришга катта аҳамият беряпмиз. Сўнгги олти йил давомида область шаҳар ва қишлоқларида 148 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар ва уларнинг ёрдамчи бинолари, 4,6 минг ўринли мактабгача тарбия болалар муассасаси ишга туширилди. Бироқ халқ маорифининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳали кўпгина ишлар қилиниши керак.

Меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш аҳоли турмуш маданиятининг энг муҳим таркибий қисмидир. Областда ўнинчи беш йиллик мобайнида ва 1981 йилда 30 та касалхона, 15 та поликлиника, 5 та санэпидстанция, 35 та дорихона, саккизта болалар сут ошхонаси, 80 та фельдшерлик-акушерлик пункти қурилди.

Шаҳар ва қишлоқда савдо хизматини яхшилаш учун ҳали кўпгина ишлар қилиниши лозим.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон пойтахт областининг меҳнаткашлари ҳам советлар мамлакатининг шонли юбилейини — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Бизлар азиз Леонид Ильич Брежневнинг кўрсатмалари ва маслаҳатларини амалга ошира бориб, Тошкент область халқ хўжалигини муттасил ривожлантиришда, аҳолининг турмуш маданиятини юксалтиришда янада катта муваффақиятларга эришаберамиз. (Қарсақлар).

Депутат Ж. ҲАСАНОВ нутқи

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан социал-иқтисодий ривожланиш программасининг муваффақиятли амалга оширилаётганлиги натижасида халқ фаровонлигини янада юксалтириш ва аҳолининг турмуш маданиятини ошириш учун тобора янгидан-янги имкониятлар вужудга келмоқда. Областимиз меҳнаткашлари ана шу имкониятлардан фойдаланиб, партия билан ҳукуматнинг жуда катта ёрдамига таяниб ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш, маиший хизмат соҳасидаги ишларни кучайтириш, шаҳарлар ва аҳоли пунктларининг ташқи қиёфасини яхшилаш, уй-жойларни газлаштириш ва аҳолини водопровод суви билан таъминлаш борасида кенг кўламдаги ишларни амалга оширмоқдалар.

Кейинги йилларда областимиз харитасида ўнга яқин янги, кўркам ва обод шаҳарлар пайдо бўлди. Илгари қурилган шаҳар ва қишлоқлар ободонлаштирилиб, уларнинг ҳуснига-ҳусн қўшилмоқда. Бу шаҳар ва қишлоқларни қурилишнинг бош планлари асосида реконструкция қилишга катта эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхоз посёлкаларида чиройли уй-жой кварталлари қад кўтармоқда, маданият ва истироҳат боғлари, стадионлар, клублар, кинотеатрлар ва бошқа маданий-маиший объектлар пайдо бўлмоқда, кўчалар асфальтланмоқда, йўлкалар ўтказилмоқда.

Турмуш маданиятининг асосий омилларидан бири бўлган болалар мактабгача тарбия муассасаларига эътибор кучайтирилмоқда. Ҳар йили кўпгина болалар боғчалари ва яслилари қурилмоқда. Бироқ, булар ҳали етарли эмас. Чунки ўтган йилнинг ўзидагина областда салкам 50 минг бола туғилди. Шу боисдан болалар боғчалари учун фойдаланиш мақсадида имкони борича бошқа бинолар бўшатиб берилмоқда.

Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш соҳасида катта ишлар қилинди. Еттита районда она ва болалар касалхоналари ташкил қилинди. Ленин районида бод ва меъда-ичак касалликлари билан оғриган болалар учун санаторий, Бўз районида эса ўпка касалликларини даволайдиган санаторий очилди. Барча районларда колхоз ва совхозлар ҳисобига болаларни назорат қиладиган ҳамшираларнинг 254 та штати ажратилди. Ҳомиладор аёллар учун касалхоналарда санаторий нормасида овқатланиш жорий этилган 220 ўрин ажратилди.

Колхоз ва совхозларда тузилган маданият ва турмуш кенгашлари ҳамда хўжалик раҳбарларининг маданият ва турмуш бўйича ўринбосарлари ўз ишларини кучайтириб юбормоқдалар.

Бироқ, бизда ҳали кўпгина камчиликлар ва ҳал қилинмаган масалалар бор. Аҳолини водопровод суви ва газ билан таъминлашни яхшилаш керак. Уй-жой қурилиши ҳажмини кўпайтириш учун зарур база яратилгани йўқ. Мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилишининг режалаштирилган ҳажмини қониқарли деб ҳисоблаб бўлмайди. Бу соҳада бизнинг республика министрликларига ҳам жиддий даъволаримиз бор. Областимизда йирик заводларнинг қарийб 60 та филиали жойлашган бўлиб, шу филиаллардан фақат иккитасидагина болалар боғчаси бор.

Андижон областининг маҳаллий советлари аҳолининг турмуш маданиятини ошириш юзасидан бундан буён ҳам барча зарур чораларни кўрадилар. (Қарсақлар).

Депутат А. ТИЛОВОВ нутқи

ҒАЛЛАОРОЛ РАЙОНИДАГИ 7-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КЎЧМА КОЛОННАСИНИНГ ҒИШТ ТЕРУВЧИСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий ёрдами туфайли районимиз ишлаб чиқарувчи кучлари тез суръатлар билан ривожланмоқда. Халқ фаровонлиги ошиб бормоқда. Кейинги йилларда меҳнаткашларнинг реал даромадлари икки баравардан зиёд кўпайди.

Ҳозирги вақтда қишлоқ меҳнаткашлари шаҳарликлар сингари барча қулайликлари бўлган уй-жойларда яшашга интилмоқдалар. Ҳукуматнинг хутор системасини тугатиш тўғрисидаги қарорларига асосан, социал планларга мувофиқ яхши маданий-маиший шароитлари бўлган замонавий посёлкалар қад кўтармоқда. «1 Май», «Коммунизм», К. Маркс номли, «Гулистон» колхозларининг марказий посёлкалари тез суръатлар билан қурилмоқда. Кейинги 3—4 йил мобайнида районда Маданият саройи, марказий касалхона, қишлоқ хўжалик техникумининг янги ўқув корпуси, 4 та болалар боғчаси ва шу каби объектлар бунёд этилди. Бултур қишлоқларимиздаги 2850 дан кўпроқ хонадон газ билан таъминланди. Бундан ташқари, кейинги беш йил мобайнида кўпгина артезиан қудуқлари қазилди, 50 километрдан кўпроқ узунликда водопровод шохобчалари ўтказилди. Аҳолига почта-телеграф хизмати кўрсатиш анча яхшиланди. Савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш соҳасида хизмат кўрсатишнинг илғор усуллари жорий этилмоқда. Маиший хизмат кўрсатиш даражаси ошди, соғлиқни сақлашни ташкил этиш яхшиланди.

Мана шу муътабар минбардан фойдаланиб, баъзи масалаларни ҳал этишда бизга ёрдам беришни илтимос қиламан.

Ғаллачилик илмий-тадқиқот институти ва «Ғаллаорол» совхози территориясида жойлашган 16- ва 22-мактабларнинг янги биноларини қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрлаб қўйилган. Ғаллачилик институти ва совхоз В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг бевосита Ўрта Осиё бўлими қарамоғидадир. Шу боисдан мактаблар қурилишида ана шу ташкилот энг зарур ёрдамни бериши лозим. (Қарсақлар).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

ДЕПУТАТ Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Депутат С. К. РАҲИМОВ нутқи

ҒИЖДУВОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Район партия комитети, район ва шаҳар Советларининг ижроия комитетлари, қишлоқ Советлари, уларнинг доимий комиссиялари, барча депутатлар меҳнат аҳли тўғрисидаги ғамхўрликни ўзларининг жонажон иши деб билиб, қишлоқларни қайта қуришни янада яхшилашга, аҳолига маданий-маиший, медицина, савдо, коммунал хизмати кўрсатишга, янги урф-одатлар ва маросимларни турмушга кенг кўламда сингдиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар.

Натижада кун сайин районда бош планлар асосида қурилган ва барча қулайликларга эга бўлган шаҳар типидаги кўркам посёлкалар кўпайиб бормоқда. Улардаги уй-жой, маъмурий, жамоат бинолари, медицина ва савдо, коммунал хизмат даражаси шаҳардаги даражадан асло қолишмайди.

Кейинги уч йил ичида колхоз ва совхозларда 7,5 минг квадрат метр уй-жой, 1972 ўринли мактаблар, 380 ўринли болалар боғчалари, 4 минг 500 квадрат метр маданий-маиший бинолар, 600 ўринли касалхона, «Гулистон» ва Калинин номли колхозларда стадионлар, ипподром қурилиб, фойдаланиш учун топширилди. Бу йил районда 15 миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилади.

Ҳозирги вақтда 190 тадан кўпрок маиший хизмат уйи, ателье, устахона, қабул пункти аҳолига хизмат қилмоқда. Меҳнаткашларнинг даромади кўпайганлиги туфайли улар қарийб 10 миллион сўмлик уй-рўзғор ашёлари, енгил автомобиллар ва мотоцикллар сотиб олишди.

Аҳолига медицина хизмати такомиллаштирилмоқда. Мингга яқин колхозчи ва совхоз ишчиси ҳар йили отпускасини дам олиш уйлари ва санаторийларда ўтказмоқда. 148 та доимий ва мавсумий болалар боғчаларида мактаб ёшигача бўлган 10 мингга яқин бола тарбияланмоқда.

Районимизда маданий-маърифий муассасалар тармоғи кенгаймоқда. Атеистик тарбия масалаларига, янги урф-одатлар ва маросимларни жорий этишга алоҳида эътибор беряпмиз. Йигит ва қизларни колхозчилар ва совхоз ишчилари сафига қабул қилиш, йигитларни СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилишга кузатиш, комсомол тўйлари ўтказиш, меҳнат ветеранларини шарафлаш, ҳовли тўйлари ўтказиш — мана шу ва бошқа замонавий урф-одатлар ва маросимлар ҳаётга мустаҳкам сингиб, одамларнинг турмуш маданиятини ўстиришга ижобий таъсир қилмоқда.

Бухоро областининг меҳнатчилари бутун куч ва ғайратларини, билим ва маҳоратларини КПСС XXVI съезди улуғвор режаларини, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сарфлаяйверадилар, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб оладилар. **(Қарсаклар).**

Депутат В. П. КУЗЬМИН нутқи

УЗСОВПРОФ СЕКРЕТАРИ

Республика касаба союзлари давлат ҳокимияти органлари, хўжалик раҳбарлари билан биргаликда партия ташкилотлари раҳбарлигида кишиларимиз меҳнати юксак унумли бўлишини, уларнинг дам олиши учун қулай шарт-шароит яратишни, нормал турмушни йўлга қўйишни таъминлашни, физкультура ва спортни, санитария-соғломлаштириш тадбирларини ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашишни ўзининг вазифаси деб билади.

Касаба союзлар аҳоли турмуш маданиятини янада юксалтиришга таъсир кўрсатиши мумкин бўлган воситалар кўлами катта ва хилма-хил. Мунтазам ишлайдиган ишлаб чиқариш кенгашлари, касаба союзлари советлари ва комитетларининг жамоат комиссиялари, коллектив шартномалар, социалистик мажбуриятлар, меҳнаткашларнинг ижодий бирлашмалари касаба союзларнинг маъмурият фаолияти устидан контроль қилиш ҳуқуқи шулар жумласидандир.

Ниҳоят касаба союзлар бой моддий техника базасига эгадирлар ва у доимо ўсиб, кенгайиб бормоқда. Бироқ буларнинг ҳаммаси, барча воситалардан касаба союз ташкилотлари зарур даражада фойдаланаяптими?

Маҳаллий Советлар ва касаба союз комитетлари баъзи ҳолларда уй-жойлар, болалар боғча-ясилларини маҳаллий советларнинг комиссиялари қурувчилардан ишлар чала қолган ҳолда қабул қилаётганлиги каби фактлардан четлаб ўтмоқдалар ва ҳатто кўз юммоқдалар. Улар уй-жой ва мактабгача болалар муассасалари барпо этилаётган қурилиш майдонларида социалистик мусобақани ташкил этиш масаласи билан етарли даражада шуғулланмаяптилар.

Маданий-маърифий ва спорт ишларини, меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этишда бир қанча муаммолар мавжуд. Уларни ҳал этиш учун касаба союз ташкилотларининг фаолиятини яхшилабгина қолмай айни вақтда министрликлар ва республика идоралари, халк депутатлари маҳаллий Советлари актив иштирок этишлари зарур. Қишлоқда маданий муассасалар, спорт иншоотлари моддий базасини вужудга келтириш, мустаҳкамлаш ва энг муҳими зарур даражада сақлаш каби муҳим проблемани ҳал этишда қишлоқ ва мева-сабзавот хўжаликлари министрликлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари томонидан янада зарур чоралар кўрилиши лозим.

Колхоз ва совхозларнинг кўпгина клуб муассасалари унча қулай бўлмаган биноларда жойлашган, мебеллар етишмайди. Айрим аҳоли пунктларида клуб муассасалари ва кутубхоналар йўқ. Беш мингдан ортиқ аҳоли пункти мунтазам ишлайдиган кино установкаларга эга эмас. Клублар ва маданият саройларида мебель реквизитлар, костюмлар ва музика асбоблари, олий маълумотли мутахассислар етишмайди. Касаба союзлар бу ишда министрлик ва идоралардан ҳамда энг аввало республика маданият министрлигидан таъсирчан ёрдам кутмоқдалар.

Республикада спорт инвентарлари ва кийим-кечаклари, пойафзаллар ишлаб чиқариш билан чинакамига шуғулланиш зарурати туғилди. **(Қарсаклар).**

Депутат Л. П. ТРУШИНА нутқи

«МИКОНД» ЗАВОДИНИНГ ИШЧИСИ

Аҳоли турмуш маданиятини оширишнинг кенг программаси юзага чиқарилаётганлиги — замонамизнинг ажойиб хусусиятидир. Бу программани амалга ошириш соҳасида районимизда ва корхонамизда ҳам аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб борилмоқда.

Бизнинг Собир Раҳимов районимизда 4 та маданият уйи, 10 та кутубхона қурилди. Ҳозир яна бир қанча маданий-маиший объектлар қуриб битказилмоқда.

Маданиятнинг моддий базаси мустаҳкамланганлиги ҳамма жойда маданий-оммавий ишни яхши йўлга солиш, район аҳолисининг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, одамларнинг қизиқиш доирасини кенгайтириш имконини берди. Янги маданият муассасалари негизида 115 тадан кўпроқ бадиий ҳаваскорлик тўгараги, 4 та халқ университети, илғор тажриба мактаби, театр коллективлари тузилди.

Шанбалик ва якшанбаликларда жамоатчиликнинг кучи билан стадионлар ва спорт майдончалари қурилди, футбол майдонлари барпо этилди. Спорт иши учун мана шундай моддий базанинг вужудга келтирилиши меҳнаткашларнинг ва айниқса ёшларнинг бўш вақтини самарали ўтказиш соҳасидаги бир қанча проблемаларни ҳал этиш имконини бериши шубҳасиз.

Корхонамиз партия, касаба союз ташкилоти меҳнат кишиларининг маънавий ўсишига актив кўмаклашиш, рақамлар замирида жонли инсоннинг иқтисодий ўсишини кўриб туриш усулидан завод ишчиларининг турмуш маданиятини ошириш соҳасидаги ишда фойдаланиб келмоқда. Корхона территорияси бизнинг кўз ўнгимизда кўркамлашиб, ободонлашиб бормоқда, кўпгина ишлаб чиқариш корпусларида яхшилаб жиҳозланган ечиниш-кийиниш хоналари ва дам олиш хоналари қурилган. Корхонада «Океан» магазинининг филиали, омонат касса, завод меҳнатчиларининг ўз бўш вақтини самарали ўтказишига имкон берадиган бошқа маиший объектлар очилган.

Ҳар йили касаба союз комитети бадиий ҳаваскорликнинг базасини ривожлантиришга анчагина маблағ сарфламоқда. Заводнинг Чимёндаги дам олиш зонаси ёз фаслида 170 дан кўпроқ ходим ва уларнинг оила аъзолари дам олишига имкон беради.

Бизнинг олдимизда одамларнинг турмуш маданиятини оширишга алоқадор бўлган ва ҳал этилмай келаётган бир қанча масалалар турибди. Район территориясидаги маданият масканларининг бир текис тақсимланмаганлиги мана шундай масалаларнинг биридир. Кутубхоналар, тўгарак иши учун мосланмаган бинолардаги мавжуд маданият уйларини реконструкция қилиш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳал этиляпти. Қорақамиш массивида дам олиш зонаси ҳамон очилмаган.

Биз ўз ишимизда аҳолининг турмуш маданиятини ошириш билан бирга энг юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришишга, ҳар бир кишини социалистик мусобақада актив қатнаштиришга асосий эътибор бераяпмиз. **(Қарсақлар).**

Депутат З. РАҲИМБОБОЕВА нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРИ

Шу кунларда республика маданият ва санъат ходимлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда сўзлаган ленинча доно, ёрқин нутқи таассуроти остида яшаб меҳнат қилмоқда. Бу нутқ энг зарур проблемаларни, шу жумладан маданий қурилиш, турмуш маданияти проблемаларини ҳал этиш учун программавий аҳамиятга эгадир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кеча бўлиб ўтган пленуми Леонид Ильичнинг мана шу ғоят қимматли кўрсатмаларига Марказий Комитет лаббай деб жавоб берганини яққол кўрсатиб турибди. Республиканинг барча маданият муассасалари пленум қарорларини ўзларига дастуриламал қилиб оладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати турмуш маданиятини ошириш масалаларини изчиллик билан кенг миқёсда ҳал этмоқдалар. Одамларнинг тарбияси, уларнинг маънавий ва ахлоқий қиёфаси шаклланиши турмушнинг нақадар омилкорлик билан ташкил этилишига, турмуш маданиятининг нақадар юксаклигига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлиги мутлақо равшан.

Кейинги йилларда республикада театр-концерт ташкилотлари, маданий-маърифий муассасалар тармоғи анча кенгайди, уларнинг моддий техника базаси мустаҳкамланди. Ҳозир республикамизда ҳар йили театр спектаклларини сал кам 10 миллион киши томоша қилмоқда. Республикада санъат ва меҳнат ходимларининг иттифоқи мустаҳкамланмоқда. Қисқа муддат ичида меҳнат коллективлари билан ижодий ташкилотлар ўртасида 500 дан кўпроқ шартнома тузилди.

Бизнинг репертуар соҳасидаги сиёсатимиз совет турмуш тарзини пропаганда қилишга, ҳар бир кишини юксак ватанпарварлик туйғулари, Ватанга садоқат, меҳнат қаҳрамонлиги руҳида тарбиялашга қаратилган. Леонид Ильич Брежневнинг «Қўриқ» китоби асосида Ҳамза номидаги академик театр кўрсатган спектакль В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи саҳнасида қўйилганлиги республиканинг маданий ҳаётида катта воқеа бўлди. Театрларимиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига алоқадор мавзуларда 66 та янги постановка тайёрламоқда. Тошкентда ўтказиладиган Бутуниттифоқ «Тошкент олтин кузи» фестивали маданиятларни ўзаро бойитишда, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялашда катта роль ўйнайди. Бу йил сентябрь ойида Ўзбекистонга мамлакатнинг ҳамма республикаларидан мингга яқин ижрочи келади.

Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг фаолияти ғоят самаралидир. Хутор системасини тугатиш соҳасида зўр ғайрат билан қилинган ишлар, ажойиб дала шийпонлари, дам олиш зоналари, жуда яхши шифохоналар, янги-янги болалар муассасалари ва спорт иншоотлари — мана шуларнинг ҳаммаси кенгашнинг аниқ мақсадни кўзлаб олиб борган иши натижасидир.

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхозда барпо этилган маданий-маиший комплекс диққатга сазовордир. У маданият саройи, клублар, кинотеатрлар, музей, спорт майдончалари, магазинлар, дорихоналар, касалхоналар, болалар муассасаларини, яхшилаб жиҳозланган 27 та дала шийпонини ўз ичига олади. Республикамизда 396 та мана шундай комплекс бор. Беш йиллик охиригача кўпчилик колхоз ва совхозларда мана шундай комплекслар бўлсин, деган вазифа қўйилган.

Маданият ходимлари олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Ўз ишимизни янада самарали қилиш, мавжуд камчиликларни тугатиш бизнинг бурчимиздир. **(Қарсаклар).**

Депутат Б. ЭЛБОЕВ нутқи

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги туфайли, жойларда партия, совет ва хўжалик органларининг кундалик амалий ишлари туфайли Қашқадарёда меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини юксалтириш юзасидан муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда.

Қишлоқ жойларда турар-жойлар, мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, касалхоналар ва поликлиникалар, магазинлар ва маиший хизмат комбинатлари кенг кўламда қурилмоқда. Хутор системасини тугатиш юзасидан кўп ишлар қилинмоқда, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг оилалари барча қулайликларга эга бўлган замонавий уй-жойларга кўчиб ўтмоқдалар. Областда уй-жойлар барпо этиш юзасидан 75 та қурилиш кооперативи тузилди. Беш йиллик охирига бориб, саҳни 100—120 минг квадрат метр келадиган турар-жой қуриш мўлжалланмоқда. Область қишлоқ аҳлининг 95 проценти табиий ва суюлтирилган газдан фойдаланмоқда. Аҳолини ичимлик сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан анча ишлар қилинди. Сўнгги йилларда узунлиги 700 километрли водопровод, 1500 та артезиан қудуғи фойдаланишга топширилди. Маданий-маърифий муассасалар ишининг даражаси ошмоқда ва сифати яхшиланмоқда.

Шу билан бирга областда қишлоқда турмуш маданиятини юксалтириш ишлари КПСС XXVI съезди ўртага қўйган талабларга тўла жавоб бермаётганлигини тан олиш лозим. Баъзи жойларда хутор системасини тугатишда сусткашлик қилинмоқда, турар-жой, маданий-маиший объектлар, мактаблар, болалар боғча ва яслилари, даволаш муассасалари, савдо корхоналари қуриш планлари бажарилмаяпти.

Область партия комитети ва область ижроия комитети ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқдилар. Беш йиллик охирига бориб қишлоқ жойларда турар-жой қурилиши ҳажми 1,5 баравар кўпайтирилади, қўшимча қарийб 22,5 мингта уй газлаштирилади. Маиший хизмат ҳажми бир кишига бир йилда 21 сўмга кўпайтирилади.

Область партия ва совет ташкилотлари халқ хўжалиги барча тармоқларини интенсив ривожлантириш асосида аҳолининг турмуш маданиятини янада ошириш учун барча чораларни кўрадилар деб ишонтиришга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Қ. ЖУМАНИЁЗОВ нутқи

БУЛУНҒУР РАЙОНИДАГИ «КРАСНОГВАРДЕЙСКИЙ» СОВХОЗИНИНГ ДИРЕКТОРИ

Республикада аҳолининг турмуш маданиятини янада ошириш ишида қимматли тажриба орттирилди. Бунда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги республика кенгашининг роли жуда катта.

Меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини ошириш, маиший шароитларни яхшилаш экономика билан чамбарчас боғлиқ экани ҳаммага маълум. Буни бизнинг Самарқанд области мисолида ҳам кўриш мумкин. Ҳозир областнинг ҳар бир шаҳари, ҳар бир районн, посёлкаси ва қишлоғи жуда катта қурилиш майдонларига айланган. Айниқса, Самарқанд шаҳри, район, колхоз ва совхоз марказлари қиёфаси тез ўзгармоқда, бу ерларда кўпдан-кўп уй-жой бинолари, социал-маданий ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш объектлари бош планлар асосида қурилмоқда.

Районимиз меҳнатчиларининг турмуши йил сайин яхшиланмоқда. Самарали меҳнат қилиш ва яхши ҳордиқ чиқариш учун уларга ҳамма зарур шароитлар яратиб берилмоқда, уй-жойлар, клублар, касалхоналар, болалар боғчалари, мактаблар, дала шийпонлари қурилмоқда, янги йўллар ўтказилмоқда.

Аҳолига маданий-маиший, савдо, медицина хизмати савияси анча ошди, халқ маорифи янада ривож топди. Маиший хизматнинг кўпгина турлари бевосита далада, бригадаларнинг дала шийпонларида амалга оширилмоқда.

Бизнинг совхозимиз райондаги ўз саноат негизига таянувчи қудратли хўжаликлардан бири ҳисобланади. Совхознинг марказий қўрғонига газ қувури келтиришни кўзда тутиш лозим. Тегишли министрликлардан район марказида янги касалхона қуришда ёрдам беришни ҳам илтимос қиламан.

Районимиз ва совхозимиз меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарадилар, СССР-нинг 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб туҳфалар билан кутиб оладилар, деб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Советига ваъда беришга рухсат этгайсизлар. **(Қарсақлар).**

Депутат Ғ. ТОЖИБОЕВ нутқи

НАМАНГАН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Ўзбекистонга келиши, унинг республикага Ленин орденини топширганлиги эришилган ютуқлардан қонуний фахрланиш, янада яхшироқ ишлашга, партия XXVI съездининг тарихий қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга интилиш ҳис-туйғуларини уйғотмоқда.

Биз экономикани ривожлантириш билан бирга меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришга ҳам катта эътибор бермоқдамиз. Бу ишда аҳолининг турмуш маданиятини оширишда шаҳар кенгаши муҳим роль ўйнамоқда. Ш. Р. Рашидов бошлиқ республика кенгашининг амалий тавсиялари шаҳар кенгаши учун ҳаракат қўлланмасидир. Республика кенгаши иши ҳаммамиз учун ишга ижодий ёндошиш намунасидир.

Кенгаш ташаббуси билан шаҳар олти зонага бўлинди ва булар ўртасида юксак турмуш маданияти ва намунали жамоат тартиби учун социалистик мусобақа авж олдирилди. Социал маданий-маиший объектлар фаолиятини яхшилаш, шаҳарни ободонлаштириш, транспорт, алоқани ривожлантириш масалалари доимий равишда кенгашнинг диққат марказида турибди. Кўплаб турар-жойлар қурилди, газлаштириш ва сув билан таъминлаш, савдо, маиший ва коммунал хизматни такомиллаштириш, поликлиникалар, касалхоналар, маданият муассасалари тармоқларини кенгайтириш юзасидан анча ишлар амалга оширилди.

Область партия комитетининг раҳбарлигида физкультура ва спорт моддий техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан анча ишлар қилинмоқда. Хашар ва кооперация методи билан корхоналарнинг маблағи ҳисобига қисқа муддат ичида замонавий спорт комплекси бунёд этилди. Бу комплекс 42 минг ўринли стадион, чим хоккей учун майдон, велотрекни ўз ичига олади. Спорт мактаби, тўртта теннис корти, болалар автошаҳарчаси қуриб битказилди. Аҳолининг истиқомат жойларида иккита физкультура-соғломлаштириш комплекси очилди. Енгил атлетика стадиони, сузиш ҳавзаси, ёй отиш майдони яна бир неча теннис корти қурилмоқда.

Меҳнаткашларнинг дам олиши ва бўш вақтини ташкил этиш, маданий-маърифий муассасалар фаолиятини яхшилаш учун кўп ишлар қилинмоқда.

Бироқ ҳамма масалаларни ҳам ўз вақтида ва тўла ҳал этишга эришилмаяпти, уй-жой қурилишининг паст даражаси ишларни тўхтатиб туришга сабаб бўлмоқда. Мактабгача тарбия болалар муассасаларида жойлар етишмаяпти. Бу ишда республика Госпланининг, шунингдек шаҳардаги кўплаб корхоналарни ўз ичига олган енгил саноат министрлигининг ёрдами керак.

Ўн биринчи беш йилликда шаҳар меҳнаткашлари олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажмини учдан бир баравар кўпайтириш, аҳолининг турмуш маданиятини кескин ошириш керак. Бу эса бизнинг партия ва совет органларимиз ишининг бугунги кундаги асосий мазмунини белгилаб беради. **(Қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

26 апрель куни Ўзбекистон ССР Олий Совети доимий комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтди.

Қонун лойиҳалари тайёрлаш доимий комиссияси Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги 23-қурилиш тресги ташкилотларида меҳнат тўғрисидаги қонунларга қандай риоя этилаётганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Трест, унинг ташкилотлари раҳбарлари касаба союз органлари билан биргаликда кейинги вақтларда меҳнат қонунларини оғишмай бажаришга, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга қаратилган бир қанча тадбирларни амалга оширганликлари мажлисда уқтириб ўтилди. Шу билан бирга депутатлар бу ишдаги нуқсонларни — план ва социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиши, қурувчиларнинг меҳнати лозим даражада муҳофаза этилишини таъминлаш учун коллектив шартнома қоидаларидан дуруст фойдаланилмаётганини, кадрларнинг қўнимсизлигини тугатиш учун етарли кураш олиб борилмаётганини кўрсатиб ўтдилар. Қабул этилган қарорда 23-трест раҳбарларига мавжуд камчиликларни ва меҳнат тўғрисидаги қонунларни бузиш ҳолларини тугатиш чораларини кўриш таклиф этилди. Республика Қишлоқ қурилиши министрлигига, Тошкент область ижроия комитетининг юстиция бўлимига бу ишни амалга оширишда қурилиш ташкилотларига амалий ёрдам бериш, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини муҳофаза қилишда юридик хизмат даражасини ошириш тавсия этилди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссияси маъмурий қонун бузишлар тўғрисидаги кодекснинг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети тақдим этган лойиҳасини ҳам муҳокама қилди.

Ташқи ишлар доимий комиссиясининг мажлисида Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатасининг чет эллар билан савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни амалга ошириш соҳасидаги иши кўриб чиқилди. Мажлисда маълум қилинганидек, савдо-саноат палатаси чет эллардаги халқаро виставкалар ва ярмаркаларда Совет Иттифоқи кўргазмаларининг Ўзбекистон экономикаси ва маданияти равнақига бағишланган бўлимларини мунтазам равишда ташкил этмоқда. Бизнинг республикамизда чет эл виставкаларини ташкил этиш, патент-лицензия хизмати кўрсатиш, товар экспертизалари соҳасида ҳам каттагина иш қилинмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси чет эллар билан иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда. Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатасига ўзининг иш формалари ва методларини такомиллаштиришни, чет эллардаги савдо-саноат виставкаларида, шунингдек халқаро виставка ва ярмаркалардаги совет кўргазмаларида бундан буён ҳам актив иштирок этишни тавсия қилди. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ДАМ ОЛИШИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛСИН

Меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этиш республика комиссиясининг 26 апрель куни бўлиб ўтган мажлиси қатнашчилари СССР касаба союзларининг XVII съездида Леонид Ильич Брежневнинг «Меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлик экономикани ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлик билан чамбарчас боғлиқдир», деб берган кўрсатмаси муҳимлиги тўғрисида гапирдилар. Ҳамма нутқларда — ҳар бир меҳнатчи яхши ҳордиқ чиқариб, янги куч тўплаши учун республикадаги бой имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш керак, деган бир фикр изҳор этилди.

Комиссия Ўрта Осиё темир йўли, граждан авиацияси бошқармаларининг ва республика Автомобиль транспорти министрлигининг меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этишда қандай иштирок этаётганлиги тўғрисидаги ахборотларини тинглади. Кейинги вақтларда улар бу соҳада кўпгина иш қилганликлари қайд этилди. Мамлакатнинг курорт зоналарига самолётлар ва темир йўл составлари қатнови анчагина кўпайтирилди, ёз фаслида айниқса болалари билан ота-оналар биргаликда дам оладиган жойларга қўшимча рейслар жорий этилмоқда. Республикада оммавий ҳордиқ чиқариладиган 170 та зона барпо этилиши муносабати билан автобуслар ва шаҳар атрофи поездларининг маршрутларига тегишли ўзгартишлар киритилди. 720 та туристик экскурсия маршрутлари ишлаб турибди. Отпуска даврида республикада билет сотиладиган 30 та қўшимча касса ва билет заказ қилинадиган 13 та стол, маълумот бериладиган 12 та бюро очилади.

Шу билан бирга дам олувчиларга транспорт хизмати даражаси ўсиб бораётган талабларга ҳали ҳам мувофиқ эмас. Ҳаракат жадвалини бузишга йўл қўйилмоқда, транспорт ташкилотларининг ходимлари меҳнаткашларга нисбатан қўполлик ва эътиборсиз қарашлари фактлари тугатилган эмас.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига, граждан авиацияси ва Ўрта Осиё темир йўли бошқармаларига ўз коллегияларининг мажлисларида ва доимий ишлаб чиқариш кенгашларида меҳнаткашлар ва оила аъзоларининг дам олиш учун жўнаб кетишларида транспорт хизматини яхшилаш чораларини муҳокама қилиш тавсия этилди.

Республика комиссияси меҳнаткашларнинг ёзги дам олишини ташкил қилишга доир тадбирларни кўриб чиқди.

Шаҳар ва район комиссияларига меҳнаткашлар оммавий дам оладиган зоналарни, пионер лагерларини, меҳнат коллективлари дам олиш базаларини, маданият ва истироҳат боғларини, сиҳат-саломатлик масканларини, туристик базаларни, дам олиш уйлари ва пансионатларни ремонт қилиш, ободонлаштириш ва жиҳозлашни май ойида тугаллаш таклиф этилди. Ҳамма дам олиш зоналари ва базаларининг ёз фаслидаги ишини янада такомиллаштириш чоралари кўзда тутилди. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш, Маданият, Уй-жой — коммунал хўжалиги, Маиший хизмат, Автомобиль транспорти, Савдо, Алоқа министрликларига, Ўзбекбирлашувга, газеталар, телевидение ва радио редакцияларига тегишли тавсиялар берилди.

Мажлисда республикадаги санаторий-профилакторийлар тармоғини ривожлантириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида Ўзбекистонда сал кам 3 минг ўринли 34 та санаторий-профилакторий қурилди. Шифохоналарнинг кўпчилик медицина коллективлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Навоий ва Чирчиқ химия бирлашмаларининг, Фарғона нефтни қайта ишлаш ва Тошкент кабель заводларининг, Сирдарё районидаги «Правда» колхози, «Оққўрғон» совхозининг шифохоналари намуна бўлиб хизмат қилмоқда.

Бироқ, санаторий-профилакторийлардаги ўринлар ҳали ҳам етарли эмас. 12 мингдан ортиқ ўринли 110 та янги шифохона барпо этиш, мавжуд тармоқни 620 ўринга кенгайтириш кўзда тутилди. Айниқса Самарқанд, Бухоро, Сурхондарё, Андижон областларида ва Қорақалпоғистон АССР-да мазкур объектлар қурилиши жадаллаштирилиши керак.

Комиссия санаторий-профилакторийлар қуриш юзасидан олинган мажбуриятлар ва белгиланган планларнинг бажарилиши қурилиш ва лойиҳалаш ташкилотлари ўртасида ҳам, шунингдек барча меҳнат коллективлари ўртасида ҳам социалистик мусобақа якунларини чиқариш пайтида мажбурий тартибда ҳисобга олиниши лозимлигига эътиборни қаратди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада тарих фанини ривожлантириш ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг кафедра мудири, тарих фанлари доктори, профессор Собитхон Ҳошимович **Носирхўжаевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда физкультура ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари учун Самарқанд шаҳар физкультура ва спорт комитетининг раиси ўртоқ Раим Ҳалимович **Каримовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда физкультура ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари учун Центросоюзнинг В. В. Куйбишев номли Самарқанд кооператив институти жисмоний тарбия кафедрасининг мудири ўртоқ Зинаида Саидовна **Қурбоновага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан композитор ўртоқ Олим **Ҳалимовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуотида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Радуга» нашриёти Тошкент бўлими директори ўринбосари ўртоқ Азиз Ҳамидович **Бобохоновни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёш авлодни ўқитиш, коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Андижон область Пахтаобод шаҳридаги 1-ўрта мактаб синфдан ташқари ва мактабдан ташқари ишлар ташкилотчиси ўртоқ Ҳамдам **Убайдуллаевни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

Р. 06227. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 99.